

Studinajums nem preti:
Zelgawä, pee Bankowsta un Litopa lgeem, Katolu eelä N 5, Hüptera namä, un Rihgä, pee Richterä un bedra lgeem (studinajumu ekspedizija no Rudolfa Mofse).

Makfa par studinajumem:
8 kap. par shtu rakstu rindinu; pahrtulsofchana is fweefcham wafodahm par brühw.

Latweeschu Amises.

Stnaht weenreis nedeld.
Makfa, Zelgawä fanemot:
par gabu 1 rubl., par pusgabu 70 kap.
Makfa, pahr wafu preefubtot:
par gabu 1 r. 50 t., par pusgabu 1 r.
Ekspedizija:
Zelgawä, pee Bankowsta un Litopa lgeem, Katolu eelä N 5.
Redakzijas adrese:
Zelgawä, Walles eelä N 7.

„Latw. Am.“ war apstelleht:

Zelgawä: Pee Bankowsta un Litopa lgeem, Katolu eelä N 5, „Latw. Am.“ ekspedizija. — Wafsta: Steina lga apteeh. — Rudigä: Ferd. Westborn lga grammatu bodē. — Rihgä: J. E. C. Kapteina lga grammatu bodē, Gelfsch-Rihgäs Leelaja Rehnium eelä N 10. — Gelfsch, un ahrfeme: Rudolfa Mofse lga wifäs ekspedizijas.

„Latw. Am.“ war apstelleht:

Wakmeerä: Trep lga grammatu bodē. — Wallä: M. Rudolffa lga grammatu bodē. — Wehterburgä: pee Wehterburgas zeem. Latw. draubfes mahitaja. — Wes tam: pee zeem. mahitajem — titlak Widsemē, lä ari Kursemē.

65. gada-gahjumš.

Zaunais likums pahr Baltijas teesu pahrgrosfichanu, jeb profukoru paplaschinato waru.

III.

Lihds schim tikai spreedumu pasludinaja pee atwehtahm durwihm, bet rezultatu jeb panahktumu islasija slehgta sehdefehana. Tahkal — apwainotam bija tikai weenigi aktauts, zaur rakstu isfaziht fawu gala aistahwefehenu, un profukors ari tapat zaur rakstu dabuja referatu lihds ar isfahrtichanas fastahbijumu preefch zauri fflahfichanahs.

Turpreti rahtes kriminal-deputazija spreedumi masal swarigös foda atgadijumös ne pawifam nenahja profukora preefchä, tamdeht ka fchahdäs leetäs fchäi teefai teefcham no fewis pahfchäs spreedums bija jataifa. Tomehr fchihš teefbas ne bija wis semes-teefahm; tahm waijadseja wifäs leetäs, isnemot itin wifu masinahs, spreeduma fastahbijumu eefneegt hofteefai, un fchäi tad ishtais spreedums bija jataifa.

Uf preefchu fchäi finä semes-teefas teel lihdsä nostahditas kriminal-deputazijai, un leetas, kas no winahm teel isfchirtas pirmä instanzej, zitadi neteel eefneegtas hofteefai, nekä uf profukora pahliha preefchibü waj uf noteefata pahrfuhdsibü.

Rä ir jadara tais foda leetäs, kas pirmä instanzej peeder hofteefas preefchä, preefch tam nogeld tee pahfchi nosazijumi, kas ir nolikti preefch tahm leetahm, kuras teel issteefatas semes-teefu un wirapilsteesu preefchä, — tikai ka fcheit hofteefa, ka jau lihds schim, pati newada ismekleschenu, bet to usdod semes-teefahm un wirapilsteefahm, un taifa fawu spreedumu pehz tahm aktehm, fo fchihš tai stahbijuschas preefchä, un ka hofteefä profukors pats tos peenahktumus ispilba, kuzi semes-teefäs un wirapilsteefäs winä palihgeem ir usdoti.

Ishfena pahrgrosfiba tikai tahdä finä eestahjabs, ka lihdsfchänigä zaur wirsifä kalu hofteefä pirmä instanzej westä tä faulitä atklahstä eefuhdsibas prozefe preefch sinamahm foda atgadijumu fchirahm ja-aktumj pee malas un winas weeta jastahda in kwifizijas pahrahwä atfaunotä formä.

Schi atklahstä eefuhdsibas prozefe, kuzi ar jaunalo likumu eefuhdsibas prozefi pamafitim wehl tikai wahra pehz bija weenadiba, eekams ta Sweedru laika tai bijufi dauds lihdsigata, bija, isnemot eefuhdsibü, kas zaur wirsifäkalu atklahsti pret apfuhdfeto tika lasita preefchä, fflaidra raksta prozefe, kas tika issteefata giwili-prozefes formäs, kuzi neweillibas un fmaguma finä gan mellejabs few lihdsigu beedreni, bet tadfchu arweenu apfuhdfetam apdrofchäna fawfahpigu usflaufschenu, un buhtu gan bijufi mehreni pahrlabojama zaur mas pahrgrosficham.

(Turpmal beigums.)

Cewehrojamas prahwas tizbas leetas Kursemē.

Kreewu awise „Московскія Вѣдомости“ dabujufi is Zelgawas fchahdu rakstu:

„1884. gada wafarä mahitajš Kr., Wentspils aprinki, apmekleja fawu draudfi, kuzi jau tozeif klaiji bija isfazijufees, pahreet Kreewu pareistiziba. Mahitajš wairak weetas tureja spredikus pret Kreewu pareistizibas basnizu, un apfmehta no fanzeles, loti dauds klauftaju preefchä, abas tahs grammatinas, kuras bislaps Donats isdewis preefch jaun-eefwaiditeem Kreewu pareistizigeem Latweefcheem. Pahrtahdu darifchenu apflaitufchees, fahdi no klauftajem, — to starpä ari Luterani, — fastahdija eefuhdschanas rakstu pret mahitaju. Zaur Kreewu pareistizibas eparkijas waldbü, un pa dakai ari zaur gubernas waldes peepalihdsibü, ar leeleem puhlineem isdewahs, leetu eegrosiht peenahzigä zelä.

Kad weetigä polizejas teefa mahitaju jautaja, waj winsch wifu (?) to, kas tam teel pahrmestä, fajijis, winsch no fawem wahrdem?) ne-afkazijahs un bei jebklahdam leekahm isrunahm is-teiza, ka wifu wairak bistapa Donata leeliffä grammatu islaifchana un isplatifchana starp Luteraneem winu uf tam flubinajufi. Ari leezineeki palika pee fawem isftekumeem, un tamdeht waijadseja domahst, ka minetais mahitajš drihs dabuhš pelnito fodbü, un ka winam — masakais — tiksot aisseegts, pret waldofcho (Kreewu pareistizigo) basnizu spredikot. Bet tee, kas to zereja, sipri wihlufchees. Justiz-teefa, pee kuras fchi leeta tika issteefata, neilf ween nespehra nekahdu aiffargafchanas folu, bet, lihds ar Luterä konfifloriju, pat ari netureja par waijadfegu, Kr. mahitaju uf fahdu laifu atzelt no amata. Bet ar to wehl nepeetika! Wehl wairak: bija eefpehjams, ismekleschenu tä nogrosiht, ka leeta waretu wehl fahdus gadu desmitus wifzinatees. Tä tad gan laifam notifs, ka mahitajš Kr. nepeefihwos nekahdas noteefafchanas, turpretim, no wifäs strahpes swabads, fawu karofchenu pret Kreewu pareistizibu turpinahs, zaur tahdu preefchifchimi neilf ween fawä apgabala, bet wifä Kursemē, — ja, pat ari Widsemē peedaufifchanos fazelbams, ja nenoteel itin fewifchli pahrgrosfijumi“), jeb tee nebabon brühwu rofu, kas fchäi leetä war eemafitees. Itin tapat stahw mahitaja Kr. leeta, kas ari tapat apfuhdfchä.

Uf fcho Masfawas Kreewu awises rakstu Kr. mahitaja aifstahwetajš, Zelgawas oberhofteefas adwokats J. Schiemanis, „Fig. 3igä“ isfludina fchahdu atbildi:

- 1. Kr. mahitaja lga leeta tika westa pehz likuma bei jebklahdas tihfchäs usflawefchanas.
2. Aifstahwetajš, kas pats wehlahs, leetu pehz eefpehjas ahtri nobeigt, pat zaur apelažiju naw mehginajis, winu usflawehst, kas tam buhtu itin labi bijis eefpehjams.

*) Laifam gan no teem, to pateefi bija fajijis.

Latw. Am. red.

**) Tahds pahrgrosfijums jau ir notizis zaur nupat islaifto waldofchä fenata ukaf, kuzi fchäi unumura noburafjam.

Latw. Am. red.

3. No 1. Julija fahlot, prozefe teel westa pehz no 3. Julija fcheit spehla buhdamä likuma.

4. Kam fchihš prozefes afkes pahfhtamas, newar fchahubitees, ka mahitajš Kr. lgs wiltigai apfuhdfefchana jeb denunzijajiai kritis par upuri. Tamdeht ari neshahbos, ka bepartejifka teefa winu noteiks par newainigu. — Tais pahfchäs domäs pahr fcho apfuhdsibü ari bijufi Kursemes Swang-Luterä konfiflorija, kad wina, ar generalkonfiflorijas atwehleschenu, leedfahs, apfuhdfeto atzelt no amata. Fo kad apfuhdfefchanas materials tahds nedibinahs, ka drofchi naw zereht, ka apfuhdfetais tiks noteifts par newainigu, tad tadfchu naw brühw, to atzelt no amata.

5. Mahitajš Kr., sinams, nekä naw noleedfis no tam, fo darijis. Fo winsch zita nekä naw darijis, tä tikai fo, kas winam peenahfahs, proti: winsch fawus draubfes lozekfus stiprinajis winu tizibä. To winam ne tilf ween bija brühw, bet ari waijadseja dariht, fo tas ir wina usdewums.“

Sawu rakstu turpinadama, „Московскія Вѣдомости“ pahrsinamo Talsu Kreewu pareistizigo pfalomfchfchiku un skolotaju Kalninu un wina darbeem un peefihwojumeem runä fchahdi:

„War fo mahitees, kad falihdsina augfchmineto un stahfchito (proti pahr Kr. mahitaja leetu) ar teem fokem, kuzis Luterani spehra, kad tee aifstahweja fawu tizibu un redseja, ka fahds Kreewu pareistizigais, proti loti dauds tiklaks zilweks nekä Luterani, zaur fawu tikfibu un fawas tizibas flaidribu Luterä tizibu warent eefahla uswareht. Talsu pfalomfchfchiks un Kreewu pareistizibas flolas skolotajš K—ninfch, zenfifs Kreewu pareistizibas flubinatajš starp fawem Latweefchu tautefcheem, gandrihs weens pats, tikai zaur fawem puhlineem, jaunu draudfi dibinajis, kuzi fchini gadä tika atklahsta. Zau fen K—ninam bija jazeefch eenaibibas un ne-ereedefchana, jau fen winam wifadä wihfē spiheteja, — bet wifē mehginajumi, winu isdabuht is fawas weetas, bija weltigi, pa dakai tamdeht, ka ziti winu aifstahweja. Bet beidsot tadfchu isdewahs, at-raft derigu zehloni. Schi gada Janwara mehnefi fahds Luteranu mahitajš W. isfazija, ka K—ninfch bija eedrosfichajees, ne-atwehletä un bestaunigä wihfē runahst pahr kristigo tizibu, un fewifchli pret Luterä un baptifstu tizibu. Tuhlit tika ismekleschana usnemta. Wairak nekä pufe no leezineekem, kuzi flaitis bija foti masš, negribeja fuhdsibü apleezinahst, un is zitu leezineeku isftekumeem tikai to wareja nopraft, ka K—ninfch fahdäs Luteranu behrēs fawas basnijäs mahzibas bija aifstahwejis, tahs ar Luteranu un baptifstu mahzibahm falihdsinadams. To pahfchu ari K—ninfch pats isfazija. Leetu tikai pawirfchus ismekledama, teefa ar winu tilf fekmigi prata apeetes, ka pahraha jau pehz diweem mehnefcheem bija pabeigta un spreedums gataws, zaur fo K—ninu noteefaja uf 8 gadeem pee greuhteem kalnraktawu darbeem Sibirijä. Oberhofteefa, kuzi fchis spreedums bija jarewideerē, pahrlabojä spreedumu uf aif-

Paspahrnē.

Ahrprahtigais.

Stahis no F. Gelfschera. (3. Turpinajums.)

3. Zelofchana un winas peefihwojumi.

Zelofchana teem labi weizahs. No isdewiga jubras wehja dshis, kuzis apbrauzä Horna rogu it laimigi, un drihs tee fahneeda labaku gairä strehli.

Bet ar Morelo lga wefelibu negahja ishti lahga. Zau zelofchanas eefahktumä, tad kuzis is La-Platas upes bija eebrauzis jubrä, teem ufruka leela wehra, kas kuzi eefahla sipri lihgot. Zaur fcho negatifu Morelo lgs eefhra ar jubras flimibu, un palika til zeeti flims, ka tas no gultas wairē newareja zeltees. Pee fchihš flimibas wifu peefstahs nifnais druhdis un nonehma tam wifus spehkus. Pa wifu fcho laifu wina draugš, Stjerna, to ruhpiגי aptopa un ne-attahpahs no wina gultas.

Slimneeks guleja leelä farfonä un beefhi muldeja no Konfianzes un Gomeza, pee kam tas allahf it ehromti pafmehjabs. Til fawam draugam ween tas atwehleja, pee fawas gultas stahweht, un kad kapteinis waj stuhmanis pahr wina wefelibu pee Stjernas lga gribeja apwazigatees, tad tas tos nosauja pee wahrdem, fahdi bija slimneeku aptopejem ahrprahtigo namä, un draudeja, teem gahstees wifä.

Zaur fawu apbrühnojami sipro dabu Morelo lgs ari fchoreis pahrzeta wifus geuhumus. Ar wina wefelibu eefahka eet uf labu pufi, un eekams tee deenwidus ilto gairu wehl bija fahneegufchi, Morelo lgs, pilnigi isweletofis, wareja pa fuga wifü postahgatees un ar fchicho jubras gairu spehzinatees. Bet loti ehromti bija tas, ka Morelo lgs tagad sinaja it wifu, fo tas fawä leelä farfona gulä murgodams bija runajis un darijis. Tamdeht tas pee it wifem uf fchifmagako wihfi aifbilibinajahs, un apgalwoja, ka winsch tai brühdi it wifu, fo tas runajis un darijis, efot sinajis, — bet tam nebijis deewagan spehla, fawu mehli waldbht. Zaur fchahdu aifbilibinafchanos wifä lihdselotaji bija palikufchi jauter un gahrdi pafmehjabs pahr to, ka tas illatru zilweku, kas to apmekleja, ar pawifam nedirdehtu, fweefchu wahru bija nofauzis.

Kad kuzis Tschilojas augfto weetu bija fahneedis, jubras wehjh pawifam aplufa. Schahdä atgadijena jubras brauzei mehds fawä fahpä tä jofotees: tee fala, ka fchiku taihtajš ar sehgehu daritaju efot fanahktufchi eenaidd un pluhzotees, un pa tahm starpahm wehjh — apflahjees. Lai nu gan kuzineeki, fchä un tä jofodami, zetotajus uf ihfu brühdi pajautrinaja, tad tomehr teem nebija eefpehjams, winu

baschäs pahr wehja truhktumu igafihnot; fo it wif ilgojabs pehz wehja, lai tas nu rafhös no rihteem waj wafareem, no seemeekem waj deenwideem. Tad teem tadfchu nebuhtu garesch laifs, un tee waretu, ari pee ne-isdewiga wehja, gahdahst, ka teel uf preefchu, — bet nu kuzis stahweja uf weetas un kuzineeki bija bes darba.

War gan domatees, ka tahdä garlaizigä buhfhana iflatrs masakais neeka atgadijums zetotaju eewehribu uf fewi greesa. Tä tad tee preezajahs, tad uf fahdu agumirfli wafwifis ftruhgu waj fweefchadas laijas dabuja redseht; pa starpahm tos bedeligas un ziti putni apfweiza. Itahlehm ari lehjeji bija redsami, — leelas flwis, fo Wahju kuzineeki, deht winu afeem fukteem, nofauz par zuhfahm.

Wisleelako flatu dod aifwifä parahdichanahs. Schi leelä un badigä flwis peefihdsinajama jubras laupitajam; tamdeht ari kuzineeki weenumehr wisaplahrt luhfojahs, woj ta tur nebuhtu eeraugama. Eē isdshfch no lahda matroscha, kas, masä galä buhdams, uf to jau fen gluhnejis, „Gaiw“ fawum un ar rofu rahdam uf to weetu, tur tas aifwifä redseht. Numirfkl paleel wif kuzineeki, it ka no meega itrauzeti, mundi un ischakli uf lahjahm. Auga pawahrs peefheidsahs ar wifinafchanas kumofu, fahlitu fpeka gabalu, un fuhрманis amefš fpihdofchu, ar elku eefnehetu ahfi, uf kuzi fpeka gabalu, un fahrs top uf bahfif, un tad eemefš jubrä. Wifä zetotaji nu dohahs pee fuga malas, gribedami redseht, ka aifwifä ahfi ar nahwes kumofu eerihš.

Aifwifä ir matroscheem leelafais eenaidnees, un tee to newar eere-dseht, kad ta, ar fawahm fahganahm kala agihm uf laupijumu weenumehr luhfodamahs, fahst fo soböš fahwehruš, tura zeeti un ar apbrühnojama weillibu un fpehku ahri aifpeld projam. Aifwifä naw toarena fodeja, — bet tad wina eefampj soböš fahdu leelatu gabalu, fo ta tuhlit neshpehš apriht, tad ta to fahraufch ar fawem afajeem fobem; tad jau wairak reifu atgadijees, ta kuzineeki, lam aifwifä rofu waj fahju fawös soböš fahampufi, ir neglahbijami pagalam. Tamdeht ari naw nekahds brühnumš, ka kuzineeki fchahda breefmiga jubras swehra fahrtichanu apfweiz ar gawilehm, — un pat labfahdigakee kuzineeki, kas funim waj zitam lopinam nekad tihfcham nedara pahrefihbas, aifwifä moza ar preekem, un tai ahfi nozirtufchi, to eefweefch atpataf jubrä.

Tä tad nu, pateefibu fahot, kuzineekem iz teefäba, fcho flwi eemibdeht, un tamdeht tee to ari dara no wifäs firds. Ari fahdam jaunam kuzineekam, Spahneetim, bija leelas duftmas uf fcheem jubras fufoneem; tas sehdeja pus deenahm masä galä un tos usluhtoja, un kad kuzineekem laimejahs, fahdu aifwifä fahert un uf fuga wifus uf-dabuht, tad winsch, no masä nokahpis, bija pirmais, kas fawu nafi tai dshi fchahunäs eegrubda, un to fchurpu turpu walftidams, gauschi noziju, kamehr aifwifä, pawifam nogurufi, wairē nefufseja. Kad flwis bija wehl jaunäs, tad tahs ufsepa preefch ehfchanas, — bet Gaspära lgs, tä jauno Spahneeti turpmal arweenu nofautim, un tee tam nekad

nebija peedabonams; fchi flwis tam tä reeba, ka tas pee flwu mali teš is fuga kambara isgahja ahra.

Schäi laifä ari gadijahs, ka fahda retam leela aifwifä, pehdu 18 gara, tapa pamanita. Nebija ilgi, kad fchis breefmigais jubras swehrs is uhdens dshuma dewahs uf augfchu, un lihfoja pehz speka gabala, gribedams to apriht. Tomehr fuhmanis, kas to pee laifa pamanija, wifla wifinafchanas kumofu, zil ahtri ween eefpehja, uf augfchu; fo tam bija masä zeriba, fchahdu milfihu swehru ar tahdu weegu ahfi, fahdu tas fpeka gabala bija eelizis, fahert un uf fuga wifus uf-dabuht. Bet tihdrihs tä aifwifä balto fpeka gabalu, kas ahtri uf augfchu tapa wifis, pamanija, wina, to par flwi turedama, dewahs ar joni behglm patak un — to norija.

Tagad wifä fteidsahs pee fuga malas; it bija gawilefhana un lahsti, weens zaur ottu, dshidami, — fo kad aifwifä malenihst fawu spehfu pret malfchleri, kas to tureja zeeti, buhtu isleelajufi, tad ahkim bija jafalufst un fawwai jafatruhfti. Bet fahertä flwis eefahla ritäl peldeht un gribeja no dshes abha, fas tai nekifahs buht pahfhtams, atfwabinatees; matroschi wifla aifwifä arweenu flahfaku pee fuga malas, tur kuzi kuzineeki to gaidija ar metamo leki.

Gaspära lgs nefinaja aif preeka, to dariht; tas lihgfmoja un gawileja, un fahpälaja pa fuga palafchamafu uf augfchu un semi; dahju reif tas peefstrehja pee fawwas, fo matroschi tureja rotäs, gribedams no tam pahreleezinatees, waj aifwifä wehl ir fawwas galä, jeb waj ta jau norahwufees. Weidstot bija matroschi aifwifä til tuwu pee fuga peewillufchi, ka kapteinim, fo jau no fen laifkerš par isweizigu fweizineeku pafina, bija eefpehjams, metamo leki ar fpehku un drofchibu dshit eefpert aifwifä fahlä. Nahfchahs minutēs uhdena wifü nefa zita neredseja, tä tikai fchuhmes, jo negantä aifwifä spehra ar fawu ahfi uhdeni gairä, pee kam ahfi ka milfihu fchuhfchäs galnu war-zeja redseht is uhdena pajelamees. Bet dshes leffäs, fo kapteinis flwij dshit fahlä bija eetregeis, sipri tureja; aifwifä aifwifä nu eefahla tratot, aif leelahm fahpehm gauschi lozjahs, gribedama is fawem walgeem tilf wald. Zaur fchahdu aifwifchahnos flwis fahlä zaurums, kuzi leffäs atradahs, tapa wehl leelaks, un kad uhdena wifus palika bifchkin rahmats, isdsheda wezo fuhрманis par to ruhpejamees, ka, ja tee aifwifä, eekams ta atfal eefahtu tratot, nemehtfchot žilpu uf ahfi, tad wina atraufchotees wald.

Pawahrs, to isdshdejis, pagatawoja žilpu, un to usifla uf nah-wigä kumofa fawwu, lai to, uf leiju dodamahs, aifneegtu aifwifä galwu un tai usftrifu wifü. Sakertä flwis eefahla atfal tratot, — un kad ari žilpa jau pahr flwis fchahmahm bija noflthdejufi, tad tai, tihdrihs to uf augfchu wifla, waijadseja nofchukt.

Gaspära lgs bija tagad tä eefaršis, ka eefahka drebeht. Tihdrihs no pawahra ismefä žilpa aifwifä galwu bija aifneegufi un ta palikufi meefigata, tas gawileja un fmechjahs; bet kad flwis atfal eefahla tra-

subtilschann tablasjās Sibīrijas apgabalds, atraujot wišas kahrtu tešības. Bet profūroris šchīnīs deenās ari pret šcho spreedumu zehliš sawu pretestību.

„Latweeschu Awischu“ redakcijas peesihmejums: No kreewu lapas minete mahitaji ar. un Dr. pateescham ir apshubfeti; tāpat ari ir teša, ka Talsu psalomšchischis kalnisch noteesahs, tamdeh la tas Lūtera tizibū, ka mineta kreewu lapa pati raksta, apšengāsi. Bet waj mineta lapa ari zitadi wišu peh pateeschas atstahsiņu, pah to zeescham klusu.

Galigais spreedums barona Artura von Wolffa leetā.

Šchīš lapas 26. un 28. nummurā fawem zeen. lastajeeem pašneebahm siskafas sinas par prahwu, lura baronam Arturam von Wolffam bija ja-aisbildinajahs pah to, ka wišch, atgainadamees pret fawa peescheuschā kutscheera usbruceeneem, newilschus to ar wolwera schahweenu bija eewainojis. Proti peescheuschais kutscheeris mehginajis, baronam rewolwieri israut is rokahm, un pee tam eerozis bija gahjis walam. — Turklah ari peesihmejahm, ka waldošcham senatam bija likts preeščā, baronu Wolffu noteesahs us 7 gadem Sibīrijas kaln'raktawās, un la spreeduma Wišaugstakahs apšpirināschanas wehl truhstot. Tagad nu waram wehstih, ka minetais spreedums naw wis tā apšpirināschs, ka wehlejahs, bet ka, peh „Rig. Teleg. agenturas“ sinojuma, Wišaugstakā apšpirināschais spreedums šon schahdi: Barons Wolffs tikai tik wainig, ka tas ahtrās dufmās un karstumās sawu kutscheeri eewainojis, un ir noteesahs us diweem mehneeschem zeeumā.

Atskanas is daschadeem laikraksteem.

Maškawās awise „Московскія Вѣдомости“ jau kahdas nedelas atpakaľ fahfa pašneegit garus aprakstus pah Leelširfa Wladimira zefošchann Baltijā, kuru fageretajis ir lambarlungs Slutschewskis, kas Leelširfam wišur brauzā lihšā. Gesehuma šchee raksti Baltijas buhščanas usflawēja, — bet wehlah wiini skaneja zitadi. Wišu atstahsiht, mums teescham naw eespehjam, un tamdeh tikai to gribam peemineht, ko wišch, no Jelgawās runajot, wiswairaf eewehro, ka par peem. šcheit dshwojoshcho kreewu maso skaitu, kreewu pareistizibas bāsnizu, kura esot par daudš masa, gimnāstijas torni, muishneezibu, teefas buhščanu un kulturwehsturigo istahdi. Latweeschus lambarlungs Slutschewskis leelakā skaitā dabujis tuwaki apskatitees un wiinu karakteri pahbraudihit Jelgawās Latweeschu beedribas dahra un Zetelmindes šatumu preeščs, kuras riterische Leelširfa pahrim par godu bija irihlojusi preeščs Dobeles aprinka semneekem. Jelgawā lambarlungam tizis stahstih, ka Latweeschu esot labi saldati, un jau tamdeh labaki par Zgauneeem, ka tee esot sahtigi un mas brandwihna mihtotaji. Bet no Latweeschu jaunawahm un feewišcheem wišch faka, ka tahs esot nesmuks; „feewišchū, kas tikai puelihdi buhtu smukas (!), it ne pawisam, it newenas (!) pahšas nebija redsams.“ — Tautisko danšču Latweescheem pawisam truhstot, un tāpat ari tautiskee apgehribi esot pasuduschū. „Latweeschu danzoja kwadritus un polka; rotās semneeku dahmas bija apwiluschas netihrus baltus glasejas, waj bruhnus willana zimūs. Kawaleeri danzoja kaut ko, kas lihšsinajahs „kandatschotam“ jeb „bitšhofam“, pee tam sawu dahnu rotas ne reti pee širds speesdami un deewsin kur attahlumā skatidamees.“ — Irlawās seminaristi břiščam esot jauki dšeedajuschū.

Tā spreesch minetahs kreewu awises korespondents, lambarlungs Slutschewskis. Negribam ar wiinu stihdetees; bet ka stary daudš tuhstotich Latweeschu jaunawahm naw atronamas it newenas tikai puelihdi smukas meišchinas, to newaram atstah ne-attraditu. Šchē minetajam lungam šipri wiheles!

Kaesch stary „Bals“ un „Baltijas Wehstnešt“.

III.

Sinams, ka „Balt. Wehstnešt“, tahdus „Bals“ wahdus dširdejis, nejeeta klusu, bet tai atkal no fawās puses atbildeja. Wišch fawā 184. nummurā rakstija tā:

„Bals mehginajusi attaisnotees. Bet mums janoscheshlo, ka wina fawā attaisnoschānahs rakstā naw pašneegusi nefa, kas waretu atspehlot muhsu pahmetumus, bet gan pašneegusi daudš, par ko tai peenahkās jauni pahmetumi . . .

Zaur ko gan wišs stihds iszehlees? „Bals“ apwaino muhs, ka mehš peh fenakā teatera wadona A. Allunana lga atlaischānahs esot to pahraf nopehuschū, lai waretu zaur to kauschu azis pozelt jauno wadoni. Tas esot stihda zehlonis. Ja tā buhtu, tad mehš A. Allunana lga nepelchānu buhtu eesahuschū jau gadu agrak, tuhliit peh pahrgrošijuma idarischānahs Latweeschu beedribas teatera wadischānā. Bet mehš weselu gadu nemas nerunajahm pah Allunana lgu un wina teatera wadischānu, negribedami bes waijadibās winam skahdeht. Tē isnahza rakstis „Tehwija“, kas usbruka Rihgas Latweeschu beedribai un wina teaterim tahdā wihele, ka tahs lihdi schim Latweeschu prese wehl nebija preešiwots . . . Is wiša raksta bija redsams, ka tas bija farakstihis no Latweeschu beedribas eenaideeka, kas beedribai puhlejāhs zelt neslawu pee Latweeschu tautas. Tā ka „Tehwija“ ir mas eewehrota lapa, tad mehš us scheem apwainojumeem nebuhtum greefuschū daudš wehribas, ja „Bals“ nebuhtu pakadrukajusi šcho rakstu un no fawās puses apšpirinajusi, ka tam taisniba. Tē mehš lgakā newarejahm zeeft klusu, jo zitadi warea iszehlees ne-ustiziba pret Latweeschu beedribu. Lai waretu isflaidrot, tamdeh pahrgrošijums beedribas teatera wadischānā notizis un bijis waijadibās, mums bija jā-urahda, kahda pateesi bijusi teatera wadischāna Allunana lga laiskā . . . Mehš aishahwejahm Rihgas Latweeschu beedribas leetu, un „Bals“ turpretim A. Allunana lga leetu. Tas ir stihda isthais kods. Ja no tam A. Allunana lgam bijis jazeesch, tad lai wišch par to wateizahs teem, kas šcho stihdu eesahuschū . . . Stihds tika wehš stary mums un Allunana lgu. Kahdā mehtrā abi stihdneeki eewehroja weens otra rakstus, ka bija wiinu leeta. „Bals“ tē bija treshā persona, un ja wina gribeja isturetes bespartejiski, tad wiinai bija janodrukā raksti no abahm pusehm, lai winaš lastajai pašchi waretu spreesch, kam taisniba. Bet to „Bals“ naw darijusi, jo tas buhtu skahdejis Allunana lgam. Aishahst muti Allunana lgam, to mehš nedi wareajam, nedi gribejahm. Lai Allunana lgs fastahda fawus rakstus peehlahjigā walodā, tad mehš nedi „Bals“ leegtum wiinu nodrukachānu, nedi ari pašchi no tahs atrautos. Mehš tamdeh fawā pahmetumā wisleelako swaru bijahm likuschū us to, ka „Bals“ ušchmuš Allunana lga rakstus bes tihriščānahs . . . Awisehm, kas strahdā kopigi preešč kopiga mehtra, naw břiwh, atkaut fawās telpās tahdu walodu pret sawu beedri. Ar tahdeem raksteem „Bals“ warea noraidihit Allunana lgu pee „Tehwija“ . . .

Stiprakais „Bals“ apwainojums pret mums pastahw eesch tam, ka teatera kritikas „Balt. Wehstnešt“ fenak Allunana pastahwigi esot usteifuschas, un tagad mehš to nopekot. Ari schis pahmetums pawisam nepareis . . . Kameh beedriba nenodomaja schirtees no Allunana lga, un zits labaks wadonis nebija redsams, Latweeschu preses peenahkums newareja buht, bahrgi nosodihit latru Latweeschu teatera kludū. Preešč tam isthā weeta nebija prese, bet bija pati beedribas walde. Pehdejā (tik pat runas wišru fapulže, kā preeščneezibā un teatera komišijā) schai sinā deewegan tizis darihit. Šchē toti beechi isfajiti aš pahmetumi pret teatera wadischānu, un daschlahrt mehginajuschū kai ei lihdeht; bet wišs bijis weltigi. Bet ari „Balt. Wehstnešt“ kritikas ne buht naw bijuschas Allunana lgam ka teatera wadonim pastahwigi par labu. Allunana lgs tizis usteifus ka akteeris, bet nekā teatera wadonis. Pret wišu teatera wadischānu „Baltijas Wehstnešt“ daschlahrt bijuschas deewegan šiwi raksti un pa laikam garaa polemika. Bet kahdas pamahzibas Allunana lgam ari tika isfajitas,

waj no „Baltijas Wehstnešt“, waj no zitas puses, selmes labm naw bijis. Turpinaht šihwos spreedumus pah teatera wadischānu, tamdeh mas warea lihdeht; tē atlika tik domahit us pahrgrošijuma teatera wadischānā. Tee, kas nopeetni ruhpejahs pah Rihgas Latweeschu beedribas un wina teatera interesehm, warbuht atwehl lasku swabadibu fawai mehlei waj spalwai; mehš turpretim pašlahwigi luhlojam us to, waj no muhsu raksteem ari Latweeschu leeta atlez kahds labums. To derehs eewehrot ari muhsu beedriens Baltij.

„Latweeschu Awischu“ redakcijas peesihmejums: Schahdi wihele weze draugi un beedri, „Bals“ un „Balt. Wehstnešt“, nu pluhzohs un warbuht wehl wairaf pluhlees, kas buhtu loti negudri darihis. Mums pah stihda eemelu, proti Rihgas teateri, ne buht naw netahdas dakas. Mehš tikai tamdeh šcho sawu eewehrojuschū, ka la gahsi peerahda, us tahdeem zeeem beidst noweduschū abus laiktrahm tee lihdeht, ar kureem wiini sinis reisu mehginajuschū pret mums karot. Jo afurat tas patš zilweks, kura labad wiini tagad pah pluhzahs, un kura isflutachānu weens otram pahmet, ilgas gabah ir bijis abu leezimeeks jeb rotas pušis, tad tee tureja par waijadibās „Latweeschu Awises“ aplengah ar wisadeem usbruceeneem un nepateeschahm. Tagad nu weens otram pahmet „netaisnibu“, „personist eemelus un zenteenus“, „apšlejšchānahs politiku“, „atlihu“, „nagah eemelus jeb nestadrus lihdehtus“, „nawdas plehščānu“, „neskaidru sinā apšmu“, „fweščas mantas peesawināschānu“, „netautistu isturechānu“, u. t. j. pr. — Tahdi ir tee augli, kuras pašwiliu fabrikanta isturischāna atnesusi, ar kura pahschu „Baltijas Wehstnešt“ fawā lasku jereja, un „Bals“ wehl šcho baltu deen' jere, „Latweeschu Awises“ ušwareht. Tē nu bija!

No ahrlsemehnu.

Wahjija. Kreewu ahrlactu ministeris von Giers 28. Julijā (9. Augustā) atbrauzā Berlinē, un no turenēs dewahs tahlah w Franzensbahdes weselibas awoteem.

Austrija. 9. Augustā (28. Julijā), kad Austrijas keisars bija Gahschteinā, Wahju keisaru Wilhelmu apgeemot, ari širšs Bismark tika no Austrijas keisara peenemts garā audienzā, kas gandrih 1 1/2 stundas wilkahs, un Austrijas ministru preeščs, grahšs Kalnoki, atkal no keisara Wilhelmā. — Deenu preešč tam šcho abu waldineeku stary notika kahds atgadijeens, kas publikai fagahdaja toti leelus preeščs un gawiles. Keisars Franzis Jofes bija toti luhdihit keisaram Wilhelmam, tad to, tik-ko atbrauzis, wina dshwoht apmekleja, lai jele taupotees un wiinu tuhliit, wehl to pašchi wataru, ne-ahmeklejt, ko ari wezais kungs beidst bija apsolijeens. Bet watarā wišch tomeh igahja us sawu balkonu un tik ilgam mahja pret Austrijas keisara logeem, lihdi schis to pamanija un, us sawu balkonu isnahjis, kahdu břihtinu ar tahdeem pat fweizinjumeem atbildeja.

Anglija. Nemeeri Ihtijā jo deenās wairaf peenemahs. Tā Belsstas pilsehtā weenā weenigā deenā 130 personu tika eewainotahs, no kam 11 drihš peh tam nomira.

Franzija. Pariš dihvains nemeers bija iszehlees. Lihdi 1000 ļaulainu un pawahru bija fametuschees kopā un gahja ar faoogem zaur eelahm, lai schiltes nopleshu teem kantoreem, kas weetas apghdā, tamdeh ka šchee kantori, ka wiini isfajajahs, tos isfuhjot, Polizeja iskleedēja nemeernekus.

Rihna. Rihnas suhtnis, markijs Tsengs, tagad lihgt ar Wahju walšs pasta generaldirektoru von Stefanu pah to, lai waretu eerihlot jaunu telegrafa lishnju stary Rihnu un Eiropu. Anglu telegrafa lishnijas lihdi schim nehma par latru wahrdū, ko telegrafereja, 4 rubli, eekams Wahju-Rihnas lishnja tikai 1 rubli grib nemt. Lihdi schim warea telegramas no Londones un Neetruma-Eiropas us Rihnas galwas pilsehtu Pekingu trijadā wihele jeb pa trim zeeem aishuhtih, un proti: a) no Londones us Behterburgu, no Behterburgas pa kreewu drahti lihdi Wladimastokai (pee Sibīrijas austruma peekrastes), no turenēs us Japanu pa Anglu drahti, zaur Japanu pa Japaneschū drahti, no Kanganafijas (Japanā) pa Anglu drahti, un no Schangajas us Pekingu pa Rihnas drahti; b) no Londones zaur Franziju, Italiu, Turciju, Suezu un Indiju us Rihnu; c) no Londones pah Behterburgu us Kachta-Maimatschinu (pee

tot, tad tas nebija apmeerinajams, un gribeja, lai tikai peh wina prohta darot. Pah schahdu isturechānahs wezais pawahrs, kas lihdi schim pret illkuru zilweku bija mihligs un laipns, palika loti nifns un, dufnu pilns, eesajajahs:

„No lihdi tahda flabeshāna! Giheet pašchi apafschā un usmeteet tai zilpu laiskā, — tad to drihš daburim fawās nagds; bet tagad — redheet pašchi — tā eesahf atkal tratot un israufees mums is rofahm.“ Gaspāra lgs bija uslejis us kuga malu un, ne wārdina nerunadams, skatijah ar spulgodamahm azihm juhras dšilumā.

„Sargatees, lings!“ sūbrmanis tam usfauza. „Kad pah kuga lehni eerihheet juhrā, tad Juhs nonahjeet karšā weetā!“ Jaunais Spahneetis to neklausija.

„Palaišheet tauwu biščin walgaki!“ kapteinis usfauza matroscheem. — „Safodita buhščāna! Juhs weljeet par siingru. — Ne — tē nu bija — ahstis ir irauts! — Gallo — kas tas — Gaspāra lgs — to pee wella —!“

Kapteina beidsamee wahrdi fāzehla pee wišeeem matroscheem isbrihniščānahs; jo eekams Leifeldts, kas, us kuga otrahs puses fahweedams, breefmigo aistws žihniščānahs uluhloja, jauno Spahneeti kaut kahdā wihele no tam buhtu warea is attureht, schis, fawu platmali us kuga wirfus nosweedams, fākehra tauwu, kuras galā ahstis atrahās, un, pee tahs peeturadamees, nolaidahs juhrā, kur nifnā aistws, kas nu no keshča ween tapa tureta, wāstijahs.

Turatees zeeti pee tauwās, — no Deema puses, dšilatu nē, jo zitadi sinā ar fawu ašti Jums kahju fāschleis, — leeseet tauwu apafsch elsonā!“ — tā fawu fahstis un blautis no wišahm pusehm. Ari Leifeldts fawu pahrgalmigajam kratulim pakaf, lai jel greefchotees atpakaľ. Waj tas nu fawā karstumā draudoshcho fahuschānu nebija dširdejis, jeb to negriebeja eewehrot, — wišch nenogaidija, fāmeh wrechis buhtu paligis rahmāts, bet laidahs us apafschū un pasuda us azumirkli juhras wihdā.

„Nolaišheet laiwiņu!“ kapteinis fawu šiprā balši. „Dodatees wiš us preeščū, un nolaišheet laiwiņu, žil ahtri ween eespehjam!“ — „Pač pawahrs, Jums tē japaleet! Šchē, taišheet žitu zilpu; warbuht ka kratuli no fawās warmahzibas ar šcho zilpu waresim attureht, eekams aistws wiinu wehl panem lihšā!“ — Tad, pah Gaspāra lga warmahzibu klūš lahdedams, tas lehni pahreecajahs pah kuga pakafsch galu un stahjahs, kas apafschā us ubdena noteel.

siws kalla kahjas sliheja, tad tomeh tas ne-ahmirsa, fawu noluhlu idarihit. It par neto nebehdadams, tas laidahs gahschlaufu us siws galwu, un raubhija zilpu fāšneegt. Ar kreiso roku pee tauwās turedamees, tas ar labo roku fāšneedja zilpu un eesahla to wilkt us augščū, — bet tē peepeschū keshs, kas lihdi schim bija dšitu siws meefāš, tapa zaur pastingru tauwās peewilschānu is siws israuts ahtrā.

Kuga matroschi, to eeraudhidami, stahweja no isbailehm tā apstulboti, un nesinaja, waj teem bija tauwu peewilkt zeetaki, waj to atlahi drufku swabadaki; jo aistws bija tagad wehl wiinu warā, — bet kad tā isfchūka is zilpās, tad Gaspāra lgs wairs nebija glahbjams, un tam waijadēja breefmigajam juhras swehram palikt par laupijumu.

Tomeh schis isbailes drihš aprima. Aistws schahwāhs ahtri us preeščū, — bet drihš manija, ka tauwa tai schāunas fāschānaudas to aptureja. Gaspāra lgs tai apkehrahš zeeti ap fallu, — bet igi tas nepsehja smagajeeem uhdens wihneem turetees preti, drihš pasaudedams swara weenadibu. Uhdens wihni to fālampā un aishrahwa projam.

Gaspāra lgam tagad buhtu drihš gāls peenahjis, ja tam no kuga ar laiwiņu nebuhtu ahtrumā pahdshiba sneegta. No aistws projam pelbedams, tas pamanija, ka wina tam schahwāhs pakaf. Azumirkl, nefa žita ne-eespehdams, tas greešahs šiwj pretim un domaja to isbeedeht. Bet, pah Deema laimi, nahwigi eewainotā aistws palika gurdēna un eesahla lehnām riškē peldeht.

Tai pašchā břihti laiwiņa, no ischetreem matroscheem aireta, tuwojahs Gaspāra lgam. Bet laiwiņu yomanijis, tas peldeja us to weetu, kur ašnainā aistws, fawās fāhpēs žihnidamahs, drihš nobeidhohs jeb dabuja galu. Tur aishpehejis, tas eeraudhija balto siws wehderu us augščū pagreesu un swehru lehnām negrimstam dšitā juhras dibinā.

Tē sūbrmanis to fāgrahba aif apafalles un eewilka laiwi, pee tam fāzidams. „Lai mani welns parauj, kad es fawā muhščā wehl otu tahdu žilweku kur buhtu atradih!“ un stehdihš laiwi ahtri atreht atpakaľ, it ka tam buhtu bijis bail, ka Gaspāra lgs atkal nelez atpakaľ juhrā.

Kad Gaspāra lgs lugi fāšneedja, tas bija peefušs lihdi nahwei, un Leifeldta lgs tam pahmetā, ka tas zaur ne-ahdomibu, neka siws deht, gandrihš fawu dshiwibu buhtu paspeheleis. Bet Gaspāra lgs aishbidinajahs ar to, ka tai azumirkli, eekahšs buhdams, nemas naw sinajis, ko dara, un apsolijahs Leifeldta lgam, ka turpmā tahdas muhšibos wairs nedarishot. Pehj tam kuga kapteinis jeenaja wišus ar grotu, gribedams fābihuschos taudis apmeerinaht un ismirkuschu fāšlidihit.

Wehl tai pašchā deenas wakarā fāzehlahs weegls zela wehšinsch, kas ar laiwi peenechmahs un palika pehligi par špehiju deenwiduš-wakora wehju, ar ko tee fawam gala mehtrēm ahtri tuwojahs.

4. Aishnahschāna Walparaiso pilsehtā. Palihgs behdās „Dporto“, tā fawu to lugi, ar kuru muhsu draugi sekoja, fāšneeda peh 42 deenahm Walparaiso ostu. Leifeldts un Gaspārs eelwotelejahs abi kopā kahdā weenigā, kura wahds bija Tschile. Bet ist-ko Gaspāra lgs waijadibahs drehbes un wešču bija eegahdajees. — jo lihdi schim tam waijadēja islikt ar tahm drehbehm, ko Leifeldts preešč wina Buēnos-Gres pilsehtā bija apghdajis, — tas igohja, ka patš fāzija, pahris radu un draugu usmekleht, jeb kad ne wairaf, tad tahschū peh wiineem aplausinātees, jo tee preešč wairaf gadeem schēit bija atzelojuschū, us dšiwu apmeetees, un warbuht wehl tagad tē bija atrodami. Jaunais dakteris palika mahjās un eerihēja korteli peh fawās patišchānahs.

Tai pašchā preeščpūsdēnā, — pulstienis warea buht 11, — kahds jaunš zilweks, wahrdā de Monte Silwa, lihds meldees pee Argentinas břihwālsis konsula un tapa no wiinu us laipnigālo žanemts.

„Pee mums tā deena ir swehtu deena,“ konsulis, peehlahjigi apweizinjajees, fāzija, „Lurā kahdu žilweku is fawās tehwišās dabonam redheet, jo seemas laiskā fawā loti reti atgadajahs; ari wehstules tad newaram dabuht, jo pašs tikai reti eedroščānahs, braukt pa dšilo sneegu, kas tam dahču reiš daudš puhhisa makfā, — un fugus mehš beidsamā laiskā no turenēs nemas ne-efam redhejuschū, jo ap schahdu laiwi ir dahšs kugis, schurpu brauzot, us smilšs beentem usstrehis un tapis fābraghāts; ari preešč weščāna fūgineekem atmet mahu pelnu.“ — Waj Jums ir kahda jauna wehšis is Buēnos-Gres pilsehtā?

„Nelas no eewehrojuma,“ Gaspārs de Monte Silwas lgs atbildeja, plezus rausidams. „Pahwaldneeks wehl arweenu karo pret Monte-Wideo un, ka rahdāhs, tikai tamdeh, lai taudis winaš walšis nedaburu apstahtees un ne-eeahktu ko žitu domahit. Angli un Franzischi tam gan pretojahs. — Bet leeta arweenu paleel pa wezam, ka bijuš. Ari reiš pahsirdeja Buēnos-Gres pilsehtā no meera flehščānahs runajam, — bet žil es no tam dširdeju, tad tā leeta wehl igi wilkees. — Waj pee Jums schīni pilsehtā peemihit daudš eedshwneeku is Buēnos-Gres?“

„War teikt abejadi: nē — un ari ja; tee dšiwu, pa pilsehtu schur un tur isfluhuschū, — un kad břiščas namā ar teem nesahpohs, tad tos reti dabon redheet. — Waj Jums tē ir kahdi pahstahm?“

„Loti maf!“ — Waj tē wehl peemihit kahds andelmanis, wahrdā Rodriges, kas preešč trim gadeem schē apmetahs us dšiwu?“

Kreewu-Kihnas robeschahm) pa Kreewu drahti, un no turenas ar Kih-
neefchu jastneeku pafu uf Bekingu. Bet wif fchee trihs zeki ir waj
nu par dahrgu, waj par lehnu. Jaunajai lihniari ari ganja-eet pah
Rachta-Maimatschinu, bet tad Kihnas walbiba no Bekingas lihds
Maimatschinai, tur tagad jastneeku pafam 15 deenu wajadfigs,
buhwetu telegrafa lihniyu, un Wahju walbiba, kas jau ar Kreewiju
femifchu telegrafa lihniyu noflehguft, tad usmentos, depefchas tafat
raibihit no Rachtas zugur Sibiriyu, Kreewiju un Wahjiyu uf Londoni.
— Kad fchis nodoms teel ifdarhts, un Kihna tal nofpreefch, buh-
weht daudf fints werftu garu telegrafa lihniyu ar daudf ftanzijahm
u. t. t., tad tas ari zitada fira buhs no loti leela fwara Kihnai;
jo tad wif Kihneefchu telegrafa cerehndi, un, finams, ari daudf zitu
Kihneefchu, buhs peefpefti, beidsot tal peenemf Gropas rakfta wifhi,
kura, ka finams, leeta burtus jeb bokftabus, eekams Kihnas rakfta
wifhe tikai pafihft fihmju rakftu, — proti rakftu, kas til grehts,
ka, wifu pilnigi eemahztees, preefch tam 10 lihds 20 gadu
wajagot, tamdeht ka preefch latra wahra ir fawa ihpafcha fihme.
Pee mums ftras ffolas puika prot lafht, — turpreti Kihna ta ir
wifu leelata mahfka, fo til tee leelakee un gudrafee finatneeki mahf.
Wif ziti Kihneefchi pafihft tikai ziparus un prot tahs leetas ufpinfe-
leht, kas pee wifu weikala ir wajadfigas.

Amerika. Seemef-Amerikas austrums, femifchli uf leelchs
Labradoras pufalas, kas peeder Angkeem, breefmigs bads pofahs,
kas pilnigi fapofitjis wefelas fahdichas un apgabalus. Rahs Efki-
meetijs, kam lihds ar fawu feewu laimejahs if fchi apgabala glabh-
tees Sm. Johns'a pilfehda, pahf Dlas fahdichas likteni, kura biya
130 eefchwotaju, kas wif, ifnemot diwus, palika bada nahwei
par upuri, ftahfa fchahdi: Merza eefahlumä fahka peetruht ufura.
Katra eekas lahste un latra rona ahdas ftrehmelite tika pahrbeketa,
— bet beidsot ari to waitis nebija. 3. Junija wini jau fefchäs
deenas nebija neka ehdufchi un, no bada dshiti, tee apehda kahdu
baltajo lihkus. Rahdi Indianeefchi tika no aufstuma nogeti, — un
kad kahds no teem nomira, kad wina lihds tika uf fchlehts, fagata-
wots un ufglabohs preefch ufura. Tahdu ehdeenu haudot, to ftarpä,
kas wehl biya dshiwu, ifzehlahs afins fehriga jo breefmiga
mehrä, un 1. Julija biya wehl tikai 16 zilweku pee dshiwibas, pehz
tam, kad tee wairak nekä 25 fawu beedru lihkus biya apchufchi.
Tee 16, kas wehl biya palufchi pee dshiwibas, brauzä kamanäs,
kuras no funeem tika wifkats, gar juhrmali tahlat. Schee funi
biya wifu weenige lopini, kas wehl ufurejahs pee dshiwibas, jo
firgu lopini jau fen biya kritufchi bada nahwei par upuri. Kad
zelotaji ta ap 24 juhdsehm biya attahlu no Misforda raga, fahzlahs
breefmigs fneega putenis. Kamehr nu nabadfini nopuhlejahs, fawu
zetu atraft, teem ufbruka 25 lihds 30 leodus lahftchi, kuzi wifus,
ifnemot 2 perfonas, nogaleja; fchee diwi zilweki tagad atrodahs
Misforda raga. Tuhftofcheem lahftchu pohrnahza no Pennij-femes,
fapofitja krahjumus Dka, ufwandija kapus, aprija lihkus un ufbruka
dshiwajeem. Wifri, kas zaur badu biya ahprahftibai tumu, zihni-
jahs ar lahftcheem, fawu nomiruscho beedru lihku atliku deht, pee kam
lahftcheem wiflabaki weizahs, un tahda wifhe tee eguwahs dubultu
maltiti.

No eekschsemehm.

Pahr drihsaku noteefahjanu, ja lihds wainigi pee atftah-
fchanahs no Kreewu pareiftizibas. Tamdeht ka Wifsemes hof-
teefa Döbnera, Treu'a, Sunta un wehl zitu mahzitaju leeta biya
ifhajufsees, ka fchihp prahwas, ta ka zitas, tikai pehz kahras wi-
nai efot janem preefchä, waldochais senats 16. Julija iffludina-
jis jaunu ukati, zaur kuru Wifsemes hofteefai, Zgaunijas ober-
landteefai un Kurfemes oberhofteefai wifu ftinrakli teel peefodinahts,
ka wif tahdi nofegumi, proti wifinafchana, atftahtees no Kreewu
pareiftizibas, ka ari nepareiftizigo basniyu buhwefchana bef Wisä u g-
ftak ahs atkajas, ahkahrftigi janem preefchä, t. i. wifam papreef-
fchu ja-isteeä, negaidot, kamehr wezafas leetas pabeigtas, kas jau
preefch tam pee minetahm teefahm bijufchäs eefuhdsetas.

„Qui de Gomez?“ konfulis minedams wajaja. „Waj naw ta,
— juhs tadfchu domajet Lujia fgu? — Waj Jums, kungs, kas
fah?“ konfulis peepfchi fwehfinetam jautaja un ahtri pajehlahs no
fehdelka; jo jaunais zilwek biya palizis bahls, ka lihds.
„Es Jums tadfchu drihsaku lubgt glahfi uhdena?“ Gaspara fgs
fajija un peegahja pee loga. „Wan ufnaht firds apufchana, un man
tai meeriigi japadodahs, — bet ta til pat ahtri, ka nahlfu, atfal pahreet.“
„Waj Jums glahje wihna nebuhtu mihtaki?“ konfulis, buteli un
glahfi panemdam, wajaja, — un wihnu glahje eefehjis, pafneefda
Gaspara fgam, fajidams: „tas Jums tagad daudf labaki dereht!“
Gaspara fgs idfhebra dahwato wihnu, pateizahs un pawihfna-
dams fajija: „Guds Deenam, man pahrgahja! Tas nahf no tam, ka
es lihds fchim par daudf ar juhras gairu efmu aprahs; ir ari atga-
dijees, ka efmu pagihbis, — tomehr — wif ir labi pahrgahjis. —
Bet — no ka mehs runajabm?“
„Pateefi, es ari waitis newaru atminetees.“ konfulis fmeedamees
atbildeja, — „it pareift, wehs runajahm no Qui de Gomez fga; waj
juhs wifu pahfihft?“
„Tikai ta pawirfchus.“ Gaspara fgs weonaldfigi atbildeja; bet
rofa, ar kuru tas pee frefhfa lehnes biya peefehrees, tam palika itin
balta. „Wifch efot uf fchejjeni atnahjis dshiwot.“
„Sinams, ka wifch fche dshiwota,“ konfulis atbildeja; „bet fchaj
brihd?“
„Tad tas tagad fche waitis nehbwo?“ Gaspara fgs ahtri wajaja.
„Ne! — Waj Jums wehlatees ar wifu runahf?“
„To gan ne; bet es tikai domaju, ka —“
„Wifch ir ahgohjis uf Limas pilfehdu,“ konfulis fajija, „bet
es to ar latra fchu peenahftichanu gaidu atpafal, jo wina noboms
nemaf nebija, tur ilgi palift; tomehr ja nemalods, wina feewa tur fa-
flima, un tas laikam, wina deht, no fawas atpafal zelofchana top
aiflawehht. Weidamä wehfwu, to no wina dakuiu, biya rakftihis, ka
wifch ir nodomajis, fchi mehnefcha widu zelot atpafal.“
„Gaspara fgs ahtri peegahja pee loga un ftatjahs uf fahdu jah-
jeju, kas uf eelus auflikt jahja garam, — un pee loga behgeles pee-
turedamees, tas luhfoja fawu neweem ar apdumu fawaldihit.“
„Waj naw teefa, ka latra atzelotaja wahred top awifes iffludi-
nahs?“ tas pehz brihtina wajaja un, fawu platmali panemdam,
gribeja atwaditees.
„Sinams, ka wahrdi top iffludinari,“ konfulis atbildeja, „un kad
tee ari luhft neftahw awifes, tad tomehr pehz kahda laika wini tur at-
rodami; bet kad Jums ruhj finahf —“
„Es Jums ffnigi pateizos,“ Gaspara fgs runaja ftarpä. „Jhfti
fahot, es to til dazü uf ftinabribas, — bet newaru atftahf nepeem-
netu, ka ari pateefi ilgojos, kahdu zilweku if fawas tehwijahs fcheit fa-
ftiapt un ar to aprunafes.“

No Galetfchas (Mogikewas gubernä). Mehs Kifineeki wif
peederam pee Galetfchas pagasta, un ftahwam fem weenas teefas
un weena pagasta wezafa; tapehz man, fcho rindinu rakftitajam, ir
pilniga teefda, runahf no ta pagasta, pee ka efmu peederigs. Daudf
Galetfchneeku, un ari pats Galetfchas Latweefchu pagasta wezafais
manim fajija, ka pahf tahdu rakftu newaram zeft klufu, kas ar tahdu
wiltibu farakftihts un baptiftu organa, „Ewangelifta“, fchi gada 19.
nummurä nodrakhts, kam apafchä parafiftijufchees: Jane Dolin,
Pehter Abholin un Fritz Wilderts, wif trihs baptifti, — un „Ewan-
gelifta“ redakfija faka fawä peefhmejumä, ka minetais rakftis ir ar
pagasta wezafa feegeli apftirinahts par pateefigu. Bet uf fcho es
fkaidri atbildu, ka tas rakftis gan tapa nests pee Galetfchas Latwee-
fchu pagasta wezafa, deht apftirinafchana, bet tapa atraidihts,
tamdeht ka wif minetais rakftis fahstahweja no Jana Dfolina un
Pehtera Abholina idomateem ftikeem, kuzi gribeja Mihgas Schibdu
Salku attahfnot, bet Wafmana fgu apwainot. No Wafmana nefah-
das blehdibas neweenas Galetfchneeks nefajihp, — bet turpreti Schib-
dam waram gan wiltibu peerahdihit, ka wifch ufdewahs pee kahda
kunga laulatahs draudsenes behreem par Lutera tijibas mahzitaju,
bet tapa ifdshits, kad dabuja pafihft wina wiltibu. — Wifus Salku
fikus aprakftiht, naw wajadfigs; ar pateefibu wifch maf ir nodar-
bojees, Mogikewä buhdams. Täpat ari Janis Dfolinfch un Pehter-
is Abholinfch, kad newareja no Latweefchu pagasta wezafa feegeli
dabuht, biya greefufchees pee Miloflawitfchas pagasta waldbibas un
luhgufchees feegeli. — Zeen, laftitaji, fpreedifeet tagad pafchi, kam
ir tafiniba, kad es Jums fcho leetu iffkaidrofchu ar pateefibu. Pro-
teet, Galetfchas pagasts ir gan fem Miloflawitfchas waldbibas, bet to-
mehr Latweefcheem ir faws pagasta wezafais, kam ir faws feegelis
ar ufrafku Kreewu waloda, „Семскій ерапокра“ (zeema wezafais)
un Miloflawitfchas waldbibi ir atfal faws feegelis ar ufrafku „Бо-
лоетной ерапокра“ (pagasta wezafais). Bet fem Miloflawitfchas
waldbibas ir wairak nekä desmit atfal tohdu zeema wezafä, kuzi ar
fawu feegeli, kam fawas ihpafchäs nodalas, pahf kuzahm latram
zeema wezafajam ir ja-atbild, un wifas Krona nodofchana fajanem
un atfal janodod tam weenam pagasta wezafajam. Tamdeht nu ir
brihnum, ka fchee 3 baptifti wareja rakftiht, „ar pagasta wezafa fee-
geli apftirinahts par pateefibu“, — un tas ari nemaf naw finams,
ar kura pagasta feegeli minetais rakftis ir apftirinahts, un waj jele
maf ar kahdu; jo Miloflawitfchas pagasta wezafais ir pareiftizibas
lozeklis un nefaprot Latweefchu walodas, — fahet, ka gan wifch
wareja finahf, kas ir Latweefchu waloda rakftihts, un tahdam rak-
ftam fawu feegeli dot? — Jil es finu, wifch gar tahdahm leetahm
nemaf nenodarbujahs. Es pats, fcho rindinu rakftitajis, dshideju,
ka ftanawajas priftaws peeteiza uradnikem un Galetfchas Latwee-
fcheem, lai ifkattu tahdu baptiftu wezbrahli fanem un nodod tee-
fahm, kad kahds eerodahs Galetfchä. Täpat ari „Ewangelifta“
rakfta farakftitajis, Janis Dfolinfch, kura dshiwes gahjumu es fkaidri
pafihftu, ir tikai wafankis, kas nekuz negrib ftahdihit, bet ween
rauga, ar ftikeem tapt zauri. Wifch naw ne kalps, ne fainneeks.
Dfolinfch gribeja tapt Galetfchas Lutera draudf par fkolotaju, —
bet wifu atraidija, tamdeht ka til knapi pagasta ffolu gahjis zauri.
Pehz tam wifch eefahja baptiftos, un zereja tapt par wezbrahli,
— bet ari fchi zeriba ifnifha. — Tä wifch nu tagad pats
neftina, kur tas maifchs. Turpreti Fritz Wilderts atfal nepafihft
ne a, ne b. No tahds finaja parafitees? Täpat ari Pehteris Ab-
holinfch waruhft knapi mahf bokftabu a ufrafkht. — Neftet, tahdi
ir minetä rakfta farakftitaji, un ta tas ftahw ar wina pateefibu; bet
par tahdu pateefibu buhs gan atbildiba jadod. Cifengrauds.

Wifseme.

Is Mihgas. Schoqad Mihga ir ka peebahfta ar ftahdneekem.
Pawafar fche fanahza pulka darba mekletaju no femehm, zeredami
weeglu darbu un labu peknu atraft. Bet pulka wiflahs fawä ze-
ribä; jo gadu no gada fche darba fahdis fanahlfufchi, ta ka tagad
truhft darba wifseem ftahdneekem. Daudf no fchihp pawafaras eenaht-

„Tad luhdsu, mani atfal driht apmeleht,“ konfulis, tam rofu
loipni fneegdam, fajija; „juhs man buhfeet atweenu mihtfch weefis.
Waruhft ja jautais laifs muhfu loti gaidito dravgu pahf kalneem
pahred mahjis, un mehs no wina atfal jaunäs fnaas if galwas pil-
fehthas dabufim dshideht.“
Gaspara fgs tam ffnigi pateizahs un fheidfahs projam, lai wa-
retu tapt uf eelu, jo tas manija eefch fewis leelu neweem. Driht
wifch ari eelu fafneeda, un eegreedamees pa labo rofu, tur zefch
weda uf ugurs bahlu, tas wairak ftehbja, nekä gahja.
Pehz Gaspara fga aifeefchana konfulis walika iftabas widu ftah-
wam un pahrdomaja pahf fchihp deenas zeemiru; beidsot tas ifwifla
fudraha dofi if labatos un, apfehdees pee fawa rakftamä galba, apafch
fewis fajija: „Chromot's zilwek!“
Gaspara fgs fheidfahs bef atpufchanahts uf preefchu, kamehr
fafneedia augfto falnu, uf kura ugurs bahla atradahs, un no turenas
teht tablu juhra wareja ftatitees. Jitabehm faju fchu un tur kahda
fehgele manama. Jil ofta ifbrauzä fuzis un pafuda driht wina aghim.
Ari iftohlehm biya redfams tahds mafok fuzis, kas ar pilnahm jehgelehm,
no wakara pufes nahfdams, dewahs fchurpu; laikam tas nahja no
lahdas tumahs falas, ar noluhfu, pret fatunu, nafchem, zirwejem un
dafchadahm krellehm eemihf fokufa elku un pekru glemefchu wahfuf.
Jaunais Spahneetijs, fchaj jautä weetinä tahdu ftundinu pawä-
dijis, greefahs atpafal uf pilfehdu. Zaur San-Franzifkas eelu eedams,
tas gribeja greefrees uf tirgus plazi. Td tas idfirda fawu wahrdu
fauzam, un pagreedamees uf to pufi, no turenas fawuents atfaneja,
tas eeroudifja fawu dravgu Weifeldtu, kas ari tikai goea laifa deht
biya nahjis, pa pilfehdu pafatigatees. Weifeldta fgs to nu ufainajaja,
waj tam nepatiftos, wizam eet lihdsä pee kahda Angäu daktera, kas
ne fen fcheit apmetees uf dshiwu, un ar fo tas lahprahft wehletos
runahf.
„Abi draugi, lai gahja lehnam uf preefchu,“ Weifeldts biya luhft
eefahlumä manijis, ka wina draugam, Gaspara fgam, nebija lahga
ap duhftu, un pehz wina wefelibas apwajajotees, Gaspara fgs tam
atbildeja, fa tam wehl fchad un tad ufnahtot it ka bailes un tam pa-
leefot fmagi ap firdi, un tas domajot, to wifu tikai no fawa grehtä
zetuma dabujis, — bet ka laipna zilwela gihmis un preeziga pafmee-
fchanahts eefpehft wina firds grehtibu ifgahfahf.
„Ka Jums, Gaspara fgs, fche pilfehda tee feewifchli patift?“
Weifeldts tam wajaja, jo patlaban wairak jaunfundschu, jokodamahs un
fmeedamahs, teem gahja garam.
„Jitin labi!“ Gaspara fgs loipni atbildeja. „Winahm ir miht-
liga un lahftrediga feija, un ta dedfiba, kas wifseem muhfu deenwid-
neekem eefhmuf, dara tahs wehl jaulafas. Es nefinu un ir ne-at-
minos, jo fermekös buhdams, es itfai reti un ne daudf ar feewifch-
keem efmu fatizees un ar teem runajis, — bet domaju: fmeekös tee ir

zejem wehl lihds fchim ftahw bef darba un apthre pehdejo graf, fo
fche atnahftot, eenehmufchi par pahrdoto gofninu un zitu fawu naba-
dshibu. Kad jau pa wafaru til behdiga dshiwu, — jo tad wehl fchur
tur war darbu un tamlihds ari peknu atraft, gan uf fugeem, gan
dahfros u. z. — tur nu wehl seemä, kad fche darbu ftahwollis farau-
jahs, un bef tam ari fals ufbrufht, tur ihretä iftabina jafurina?! —
Grehta, behdiga nahftone pulkeem gaidama. — Der gan, teem no-
peetnaki pahrdomahf, kas femju dshiwu atftahf un ka alkä dodahs uf
pilfehtham, zeredami, ka tur jau zepti balofchi lidinahs, un gaida,
lai tos til fanem. Leelais.

Is Beerineem. Julija mehnefcha 12. deenä ifgahjis kahds
wihrs if S. mahjahm, teikdams fawai feewai, ka eefchot uf Mihgu,
darbu meklett. Wihrs wehl ar to gahjumu naw nahjis atpafal,
neft ari dewis finu, kur ufurahs. Dshidam, ka wihrs bihs wahf-
prahftigs, — ihpafchi pehdejas deenas tas fuhdfejees, ka grehtä efot
dshiwot, un folijees, behrnus nogalinahf, ja tee maifes praffchot;
tahd wifch bihs tahds domigs un fkmigis, un runajis pahf pafara
galu u. t. t. Seewa maf eewehrojufi wihra wahrdus, jo tas bihs
baptifts, un ka tahds, jau allafch newetä walafjis fanufroschunu un
fuhdichanos pahf fchihp pafales „maifes badu“ un tahs drihfo
galu. Weens no wina pafihftameem to redsejis glufchi nofchifju-
fchos un peedfchufchu 14. Julija aif Mihgas Jahna wahrttem; uf-
runahf, tas atmetis ar rofu un gahjis projam. Seewa tagad mekle
pehz wihra, un behdajahs, waj tas til naw galu pahrijees. Ari
trihp behrni gaida uf tehwa pahrnahftichanu, — jo truhft maiftees,
fo ehft. Kai Deews ir fcheligis pahf wahjprahftigo tehwu un wina
familiyu. — e —

Binku draudf fwehtdeen, 27. Julija, eeweda par mahzitaju
Gustafu Kleemana fgu.

Is Ifchikites. Kai gan pahf muhfu pagastu pa laifrakfteem
dafchadas nekreetnibas pahrrahthas, un tahs, zaur fchahdu klaija lai-
fchunu, ari daudf-maf rimufchäs, tad tomehr nu wehl feelaka negeh-
liba eeweeufeees, pahf fo gan tikai retais, kas attihftibu un ifglititibu
zeeni, nefchelofoes. — Rahdäs alus bodes, un ari privat-dshiwollis,
ne tafku no fcheijenes lehgera, atrodahs pa pahris netifklam feewe-
tehm, kuras, jau fawas negehlighahs ifskatas labad, reebjahs godi-
gam zilwekam ufkatihf, netil wehl ar tahm eelaiftees runäs; bet
tomehr daudf tahdu atrodahs, — to ftarpä ari faldati, — kas wa-
taräs tur farodahs, un tad fahf plihhtet un dferf, — un kad jau
galwina eeflufchäs, nahf pehz tam ta fawuzamä „duell“ wafä, tur
kad dafch ar filu azi un pufadragateem fauleem aifseet mahjäs.
Nupat, 19. Julija wakara, Kurfemes pufä atrodofchä alus bodä bi-
jufi it fchwa kufchanahts, fcho negehligo putnu labad. — Wehfe-
jams buhtu, ka augftakas eefahdes nekautu muhfu pagastä fchihm
negehlighahm tahfaku eeweeftees, jo tad no-eetu dafchs labo no iftahm
fleedehm. Weetigahs polizejas, uf kuru grunts fchihp nebhufchanahts
atrodahs, pahf tahm galwas fahpes netafsa, un täpat ari peeturetaji
ne; jo teem, ka dshidams, kad wajajot, kas tahs tahdas efot, tikai
ihfa atbilde: tahs ir manas fchuwajas, behrnu meitas u. t. j. pr.
— Zereftim, ka labofees; jo — labo nahf ar gaidifchunu.

No Tihnufcheem. Tihnufchneeki, kas pagahjufcho 3 1/2 gadu
laika, kamehr Niglys tur biya par ftrihweri, pafahwigi weda prah-
was un pa laifrakfteem kidojahs, pee kam fenalam ftrihwerim Mi-
kelfohnam biya leeli pahmetumi un rupjas kengafchanahts japeefihwo,
nu atfal pee Mikelfohna greefufchees, tam luhgdami, lai ufsmenot
pee wineem ftrihwera amatu, un 11. Julija to ari jau falhgufchi.
Zadomä, ka nu buhs wif pahrpofijufchees, un ka nu atfal meees
un lahrtiba tur eezelos. Mikelfohnam arweenu daudf nepatiffchunu
bihs japeefihwo, — tadfchu tam atfal arweenu ifdodahs, galä at-
fihfchunu panahft. Nahjumä.

Par Behrfones mahzitaju, ka „Balt. Wehftneft“ fino, if-
wehlehts Laudones mahzitaja palihgs, Reinberga fgs.

No Wez-Weebalgas. Schejenes labdar, beedribas telpäs
5. Julija biya Zehfu IV. draudfchu teefas eezirkna pagasta we-
zafä, pagasta teefas preefchneeku un pagasta ftrihweru
(Skatees peefikumä.)

fmukt un godigt, bet pee tam til auffti, it ka teem firds truhftu, un
teem nebhutu eefpehjas, fawahm aghim dot dshiwibu.“
„Bet to juhs newareet teft no wifseem feewifchkeem,“ Weifeldts
fmeedamees fajija. „Ufshlojeet jele to fchifftuli, kas tur ar maf buh-
fiti, laikam wina bahfili, mums tagad nahf preti, — tai wajaga
buhf fahbai Angletee, — pateefi, fmufaka feewifchka es fawä muh-
fchä wehl ne-efmu redsejis!“
Gaspara fgs ari pafatijahs un eeradifja fchifftu feewifchli, kas
teem nahja pretim. Ta weda wezigu kundfi, kas likahs buht fkmiga,
to ruhjigi pee rofas turedama, un maf behrn, triju gadu wezä pui-
ftis, tam tejeja pa preefchu.
„Waj redfi, Schenin, tur oträ pufä if fmufk funitis?“ mafais
puiftis preezigi eefauzahs un rabdija ar fawu apalo rozian uf eelas
otru pufi, tur melns funitis patlaban weenahftufchaj laiwai lehja preti,
afii lunjadams; „to es panemfchu preefch fewis!“
Weifeldta un Gaspara fgi biya abahm fundehm it tuwu fchahf
peenahftufchi, un kad tee, tahm zetu tafidami, bihfchin fahnus pagree-
fahs, wini idfirda, ka Schenijas jaundte uf maf fchunu fajija:
„Wif, laid funiti meera, — wifch Tew eefodihp, — un weens
pats Tu nedrihtft eet pa brauzamo zetu, — nahf fchurp pee man!“
Newareja ihfti finahf, waj Wif fchäs draudus biya dshidejis waj
ne; funitis tam likahs buht mihtfch, un tas jau biya apnijis, fawai
wezmahtet eet hlafam. Tas tikai, preezigi ar rozianam plaukfchäna-
dams, dewahs uf preefchu, lai melno funiti waretu eeguhf.
„Sargatees, fargatees!“ fawu uf eelas un dikta ratu rihbefchana
biya dshidama.
„Wif!“ jaunawa fawäs ifbaildes flaki eefleedfahs, kad ta maf
pufenu uf eelas widus eeradifja un newareja wezo, nefpehfigo kundfi
weenu pahfchu atftahf. „Wif, no Deewa pufes!“
Abi draugi, Weifeldts un Gaspara, kas faherufchees ftajaja,
biya ifbailu fawuenu idfirdufchi un apfahfufchees. Gaspara fgs at-
laida fawu rofu no Weifeldta wakä, lai eelu waretu labaki pahf-ftahfht.
Teem ari nebija uf trokfchana zehloni ilgi jagaida, jo aghimifk tee
eeradifja kahdu drofchu, kuras preefchä eefuhgtee firi biya palufchi
neweeriigi, un tagad tratodami pa eelu fchreha fchurp. Weifeldts luhft
manija, tahds breefmu brihdis mihtä, newainigä behrni dshiwibai
draudt. An eekams kahdam no ftatitajem buhtu bihs eefpehjas,
pee nelaimigä behrni preefreet un fo to nelaimies ifglahft, firi ftehbja
ar joni tuwaku. Daudf ftatitaju tapa fchaj breefmu brihd no bai-
lehm pahreemti, un dafchu iffirda eeflawjamees it nelabä balft. Bet
muhfu jaunais Spahneetijs, Gaspara fgs, bef ka fawam draugam Weif-
feldtam kaut fo buhtu fajijis, fchahwahs ka bulis, breefmas ne-eeweh-
rodams, fchlehtfam uf eelu ftrigem preti, un weenu aif galwas foarob-
bis, to eefahka weleht. Dirs firas, waj nu fteja rofu pamanidams,
(Skatees peefikumä.)

fa pulze. Sapulzi wadija draudschu teefnefs, barons Budden- broks. Pagastu amata wihru fa pulzes ir Baltija wehl jauna un reta leeta, kautschu gan, jafaka, weena no wifu nezeeschamakahm wajjadfiba. — Beeftmeijams buhtu fche tas, fa fchis fa pulzes programa ne wifai peeteefofcha, — to wajjadfiba turpmati ar leetafa praftcham un apdomu fafahrot. Bereftm, fa eewebleta komifija to nopectni eewehtos. — Labibas laufi te Wez-Beebalgas apgabala — gandrihs labi. Tikai jawehlahs, fa leelais leetus mite- tos, fas pehdeja laika te beefchi usnahf un nogahsf welds labibu, — fewifchki kuplos meefchus; semakās weetas tas ari kartufefeem dara pahrestibu ar sawu pahrafo flapjumu. Rahda nakti pehrfona fpehreeni nobedfinaja te diweem Beebalgas fainneefeeem rijas. Ari krusa kaitejufi daschu zematu laukeem, — bet gan ne tabda mehra, ka to dftirdam no daschu sawu kaiminu pagasteem. — Bahr jauno Mihgas-Bleflawas dfeleszefu Wez-Beebaldeefchi newar wif deewefin fa preezatees. Tas no-eet gandrihs tai pascha atftatuma gar leemela pufi, fa Mihgas-Dinaburgas dfeleszefu gar deenwideem, — ap 50 werftem gar latru pufi. Beebaldeefchi fpreefch, fa, ja waretu fa- dabuht til daufs naudas, wini taiftu paschi sawu dfeleszefu. „B. W.“

Kurfeme.

No Jelgawas. 26. Julija tika us Sibiriju no fcheijenes aifshutitas kahdas personas, fas pee tibscham ehlu dedfinafchanahm atraftas par wainigahm. — Ar ifgahjuscho nedel oberhofteefā eefah- zahs atklasta teefafchana. Drihs ari fcheijenes wirapilsteefā fchahba teefafchana eefahfchotees.

No Jelgawas apgabala. Ifgahjuscho nedel kahda fainneeeze brauz ja Jelgawas-Mihgas fchofseju us Mihgas pufi, pee faweem behr- neem zematotees. Gar S. frogu wakarā garam braukdamai, tai eefriht prahta, minefa frogā nakti pahrguleht, — jo frogeris efof fainneeezi turu rada. Frogera familija wakarinas turot un pahf- fcho un to pahrrunajot, fainneeeze it newitot ari ifteikufi, ka tai efof lihdsas lihds 70 rublu naudas, fo ta webot preefch faweem behrneem us nezil tahlu efofcham mahjahm. Frogeris, wifu fcho runu fmalfti noflaufsees, no rihta agri thilti deewes us tuwo meshu, tur fain- neeezi fagaidiht. Sainneeeze, no rihta ifzeldamahs un frogera nekur nemanidama, wajzajufi, kur gan fchis jau tik agri ifgahjis, — bet tai tizis no frogerenes dfeetri atbildhts, fa patš frogeris steidamās darifchanaš ifbrauzis. Sainneeeze, neta launa nedomadama, fehd- sees ratōs un braukufi tahlak. Pee mesha nobraukufi, wina reds, fa no ta ifnahf diwi wihri, no kureem wina weenu pasift par mineto krodfeeneku. Schee, fainneeezi pretim nahkdami, winas firgu aptu- rejufi, paschu if rateem ifzehlufchi un meshā eewedufchi, un tad pee koka peefchjufchi, tai abas rokas us muguru atfeedami. Pehz tam wini tai wifu naudu atnehmufchi un wifas kabatas fmalfti if- mellejufchi. W leelzela atftabto firgu abi blehfi aifbraukufi if- jam, fainneeezi weenu paschu meshā atftahdami. Wakarā laubis, no Mihgas mahjās brauzot, ifdftirdufchi meshā zilweta wainanafcham un kungfescham; wini gahjuschi, gaudodamo balfi melleht, un tā atradufchi fainneeezi, wehl pee koka peefectu, fo tee tad atfwabina- jufchi un lihdsā us Jelgawa atwedufchi. Pehz abeem blehifcheem teek no pilsteefas nopectni mellehts.

No Salafsmuiſchas. Swehtdeen, 3. Augustā, pulft. 2ōs pehz pufdeenas, tumfchi mahfoni ar breefmigu pehrfona negaifu, no Kalnamuiſchas nahkdami, fawillahs pahf Salomuiſchu, un fibins eefpehra Salafsmuiſchas Degu muiſchas laidarōs, pee kam laidari

ar pahri blakus-ehfahm lihds pamateem nodegufchi, fa ari 80 flauzamo gowju un daufs zitu lopu fadegufchi. — Ari wehl da- fchās zitās weetas pehrfons eefpehris, leelu fshadi pee ehfahm pa- daridams.

No Leel-Behrteles. Refkaimamas reifas ir zaur awifchm finots un waren daufs notikumu usrahditi, fas zaur to zehlufchees, fa mafi, nefajehgas behrni bef peeklahjigas un stingras usraudfibaš teek atftabti, jeb teem atwehlehts, daribt, fo grih, un pehz patifsch- nas ftraideleht apfahrt. — Zaur tabdu pawirfchibu ari pee mums atfal behdigs atgadijeens notizis. 22. Julija, ap pulftem Geem wa- karā, noflifhta Keeparu upelē, ne tahfu no Schwitenes Strambu frogu, pee leelzeta tilta, fcheijenes Stepu mahju kalpa Zehtaba Wehſchfas 6 gadu wezs dehlens, Jahnis. Wezaki ne tahfu plawā pee feena ftrahdajufchi, kur pufens bijis lihdsā panemts. Til pehz lahda laika pamanijufchi, ka behrna truhft. Domadami, fa mahjās pahf- gahjis, gahjuschi pirms turp, — bet tur ta ne- arafdami, fahfufchi to melleht, us kam tad ari jau ifdftufchu atradufchi uhdeni. — m s.

No Schwitenes. Ne teki dftirdam fainneekus un wifpahrigi deenestu dewejus fubrojamees, fa ar kalpeem nemaf newarot iftureht: zits knapi tik gadu weenā weeta ifturot un zits jau preefch gada ja-atlafchot. Tas ne ween pee mums, bet warbuht ari wehl daufs zitās weetas noteekahs. Dftirdam kalpus fakam: Kas tad ilgaki nekā gadu weenā weeta lai dftiwo! Jarauga, waj zitur ne- buhs labali, un waj newarehs wairaf algas pelniht. Waj atfal: Zew jau te naw paleekamas weetas, un fchehlafstibas maifes ari wis nedabufi, kad te palifki wezs. — Sinams, ir ari kalpi, fas waitaf gadu weenā un tai paschā weeta dftiwo, negribedami zaur krahme- fchanos fawas leetas fahojahf. Tā par peemehru nomira fchi gada 1. Julija fcheijenes Linteneku mahjās 62 1/2 gadu wezs kalps. Re- nis Lauzafsch, kas 28 gadus fchinis mahjās dftiwojis, behrnus us- audfinadams un behrnu behrnus augam peeredfedams. Kā jaunš wihrs tur par kalpu eefstahjees pee tagadeja fainneeka tehwa, tas lihds firmam wezumam tagadejam fainneekam ufzihgti kalpoja. No algas pa-augftinafchanas waj pamafinafchanas, fa ari no ifgadigeem lihgumeem naw bijis ne runas; kahda ta bija eefahfuma, tahda ta palika lihds beigahm. No tam waram noftahrfi, ka ir labali, ilgaki weenā weeta dftiwoht, nekā latru gadu pahfkaimatees uf zitureni; jo nekur zepti balofchi nefkreij mutē, kad rokas tura flehpi. Buhtu wehlejam, fa wehl daufs tahdu kalpu atraftos. — s.

No Bornsmindes. Bornsmindeefchi ifrihfoja 27. Julija Bornsmindes jaulaja parkā fatumu preekus, fas tika it leelifki ap- melleiti; warea rehtinaht tā us tuhftioch' zilweta kopā. Wifis gahja jauki un pa godam. Leela pateiziba Belmina un Kautfcha fgeem, fa fatumu preeku ifrihtotajeem. — W fweiku faredfeschanos nahfofchā gada fatumōs! Kahdi weefi.

Riterſchaftes Degolas Zuku fainneekam, Zehtabfonam, no- dedfa 6. Julija nakti rija. No kam uguns zehlufees, naw wehl finams. Laudis runā, fa befdewigās rokas to buhſchot tibscham peelaufschas.

Kahdam Rabiles fainneekam pehrfons eefpehris 16. Julija kalpu staldōs. Uguns, no wehja dftihta, nobedfinajufi ari fainneeka flehti. Ar apfahrteto kaiminu un Rabiles muiſchas fprizes peepa- lihdfibu laimejees notureht uguni no zitahm ehfahm.

No Leepajas. Treulieba muiſchinā ufturahs A. fgs ar sawu kundfi un meitinu. 22. Julija A. ar ziteem kungeem ifbrauzā mui- ſchinas apfahrtne, un bija drofchibas deht, sawu peelahdeto rewol- weri panehmis lihdsā. Mahja pahnahjis, A. nolika rewolweri us

galdu, bef fa buhtu apdrofchinaschanas atflehgu aifgreefis. Drihs pehz tam eenahf emma ar mafō, 3 mehnefchus wezo meitinu un ee- rauga rewolweri; tik-fo ta rewolweri, apluhkofchanas deht, panem rokā, te fchahweens norihb un lode ifftreen meitinaf zaur leelu. We- zaku fchehlabas pahf sawu behrninu leelu leelahs. — Preefch fa- weenojamahm pasta- un telegrafa ftanzijahm (jeb kantora) Knopfa fga nams ifredsehts, Korna eelā. Schis nams buhtu preefch tam wifu derigafais, jo tas atrodahs paschas pilfsehtas widā; bet tā dftird, tad lihgums ne-efot wehl galigi noflehts. — 26. Julija eenahza mehfufi ofta atfal weena torpedo-laiwa; tā dftirdejahm, tad ta ari no- ees us Welno juhru. — 28. Julija aif bahnuſcha, us brinwā pla- tſcha, bija Dragunu un Kafaku wirfneeku jahfchanahs. Wifpirms tika manemeris noturehts, us kuru noftatijahs korpuſa generalis Alcha- fows un ziti augfti koreiwu fungi. No Dragunu wirfneekem jah- fchanā dabuja pirmo goda algu leitnants Liwows, un otro — leit- nants Lindeſtrōms, un no Kafaku wirfneekem Hanschokows un Ku- makows, kuri abi gandrihs reifa pee mehka nojahja. Pehz tam ftahjahs jahfchanā Kafaki; diwi nokrita no firgeem, bet netapa wifai grehti eewainoti. Weigās Kafaki ifrahdija sawu mahflu jahfchanā. Te reds Kafaku jahjam it lepni us fawa firdfina; peepofchi firgš fahf eet lehlfchus, un nu eeraugam jahjeju drihs firga labā, drihs kreifza pufē, te atfal firgam apafsch wehdera, waj atfchgarni us firga feh- ſcham. Ziti atfal, us zelem nometufchees, us firga jahj; otrs Ka- faks tam fehſch aif muguras, un zits atfal karajahs krufteem pahf fegleem. Te atfal weena Kafaku nodaka rahbahs no ftipraka eenaidneeku pulka behgam; peepofchi wifš pulks apftahjahs, jahjeji nolēz no fir- geem, un us komandas wifš firgi us reifu apgulftahs un fargā fawus jahtneekus, kuri, aif firgeem nogulufchees, us eenaidneeku ifschauj, un tad azumirfti atfal firgeem mugurā un usbruhf eenaidneekem. Te eeraugam diwus Kafakus aulelfchus jahjam, kuri fawā widā tre- fchā firgu pee pawadas tur, un us wideja firga ftahw Kafaks us gal- was, ar fahjahm gaisā, pabalftihts no faweem diweem bedreem. Wifufi pehdigi tika ifrihtota kabatas drahninu usnemfchana. Wairaf kabatas drahninu, ar eefeteem naudas gabaleem, tika ifmehtatas, fo daschi wirfneeki un daschi fungi no fkatitajeem dahwaja. Kafaki aulelfcheem ftrehja pee ifmestahm drahninahm, un tapa pirmā jah- fchana leelafā dafa no tahm usmehta. Tikai ar nofcheshlofcham ja- peemin, fa pee fchi pehdeja un jaulakā ftata nelaimē atgadijahs: weens Kafaks krita no firga un tika ihfu gabalinu gar semi rautš lihdsā, tā fa palika bef famanas pee semes gutot; bet ne wifai ilgi, — drihs tas fpehja atfal peezeltees. Warbuht pee wifas nelaimes buhs laime, ka nebuhs grehti fahftees. — No mehku Kafakeem war fahzht, fa tee daschu labu zifra jahtneeku pahfſpehji; jo zifra jah- neeki to wehl nekad naw ifrahdijufchi, firgam lehlfchus fkreijot, us pilfeem fegleem us galwas noftahweht. — Nakti us 1. Augustu ifzehlafš ftiprs pehrfons. Ap pulftem 1u nakti bija koti ftiprs fpeh- reens dftirdams, kas eefpehris kahdā buhdā juhmalē. — „Lib. 3tgai“ fino, ka tai paschā nakti, pa paschu bahrgo pehrfona laifu, fweij- neeku laiwa ar ifchetreem fweijneekem, pretim mafajai bahkai, brau- kufi ofta. Pee tam weens wihrs tizis no fibena trahpifhts un bijis us weetas pagalam. — M.

Wisjaunafahs finas.

Londonē, 14. (2.) Augustā. Anglu awife „Teims“ fino, fa mi- nifterija nofpreedufi parlamentu, kad tagadeja fefija buhs nobeigta, flehgt lihds Janwara mehnefcha behgahm. Ministerija eefehlofa komifiju, fas lai appreefch fhrifas leetas.

Wehstules un atbildes.

- 1. R. Sch. fgam: Zuhš wehlatees fihfakas finas pahf fkolotaju atraitnu lahdes ne-apftirinafcham. Schai leeta efam greesufchees peenahziga weeta ar lihgunu, mufhu lapai peefufiht, zil eefpehjam, dfinigu iffahdro- fcham. Rahdā mehra tas buhs eefpehjam, nefinam; bet zeram, ka bef at- bildes nepaliffeet. — Ka zitu projektū apftirinaš, naw zerams; tamdeht to ari gan nemaf ne-efneegs.
2. J. D. E. fgam: Lai gan faturs un noluhfs flawejami, to- mehr newaram ifleetaht.
3. W-u J. fgam: Dfejolis pa datai itin fmuks, bet newaram usnemt.
4. A. R. } fgeem: Nahfofchā nummurā.
5. — }
6. Schrona }
7. J. D-na fgam: „Nepateizibu“ newaram ifleetaht, tamdeht fa nefinam, waj notikums, us kuru atbalstataes, ari pateef tā bijis.
8. M. D-y un A. Reef. fgeem: Ka fem „Drapahm un drufahm“ usnemta ihfa aprehfinumā fajeretajis pahfraftatees, tamdeht fa tas naw eewehrojis ftarpihu ftarj mufhu wezo un jauno (Gregora) kalenderi, fas wifas Neetruma-Giropas semes teek leetahs, to jau fen reif paschi efam ap- rahdijufchi. Zaur to minetais raktifsch jau ir atfahfts, un redazija sawu breefmigu wainu publifas preefchā affinufi. Tamdeht pehz mufhu domahm Jums wairs nebuhtu nelahda eemefla, fcho leetu wehl fuffinaht. Wairaf re- dazija jau newar daribt, nekā fshudu eewehrot un us winu aifrahdihf.
9. J. D. } fgeem: Dabujahm pehz redazijas flehgfchanas. Nah-
10. Ch. S. } fofchā nummurā:
11. A. S. }
12. Sinamam: Tihri brinumi! Jums arweenu tā trahpahs, fa ne-atroneet mahjās. Reweenam zitam naw tahdas fibeles.

Labibas un preefchu-tirgus.

Mafkaja par:	Jelgawā.
1 puhru kweefchu	2 rubl. 50 kop. lihds 3 rubl. 25 kop.
1 „ rublu	2 „ 25 „ „ 2 „ 75 „
1 „ meefchu	1 „ 50 „ „ 2 „ „
1 „ putrainu	3 „ „ „ 3 „ 20 „
1 „ anju	1 „ 25 „ „ 1 „ 40 „
1 „ firmu	2 „ „ „ 4 „ „
1 „ kartufelu	80 „ „ „ 1 „ „
1 birfawu feena	5 „ „ „ 6 „ „
1 pobu sweefsta	5 „ „ „ 5 „ 50 „
1 birfawu balstahs fahls	3 „ „ „ 3 „ 20 „
1 „ farkanahs fahls	3 „ 50 „ „ 3 „ „
1 muzu fihku	14 „ „ „ 18 „ „
1 birfawu linu (trona)	45 „ „ „ 50 „ „
1 „ (brahfa)	30 „ „ „ 35 „ „
1 muzu linfehlu	10 „ „ „ 12 „ „
1 aif behrfu malfas (7 pehd.)	16 „ „ „ 18 „ „
1 „ eglu malfas (7 pehd.)	11 „ „ „ 12 „ „

Rehzeju mihklas usminejums.

(Stat. 30. nummurā.)

Dfoli wehl Baltija ſako kalnōs, lejās;
Tāpat wihri atrodahs, ofsoleem fas lihdsinahs, —
Stipri ftahw pret auku bahrgu,
Zehwiju tur mihlu, bahrgu,
Tāi lai ar fchi dfeefma ftan
(Bet fcheem wihreem arifan),
Kamehr Latwju mehle man.

(Ufminejufchi: Anna Kaspar, Leel-Geres Rampalds; Schibeitu Rabrlis, Leufschija; Sch. Stragelwafh, Morgi-Toleja; Jahnis Durburs, Jelgawā; Ans Berg un ftrif- fap Treiz. — Weiju muiſchas apgabala; Ultes Andrus, Seminta Andrus un Ro- bena Andrus. — Wallē; Julius Werner, Oglefch; Melberu Anfis un Frijis, Leel- Wifawā.)

„Latw. Awifchu“ redaktori:
W. Peitan.
Th. Reander.

Basniza un skola.

Misiones-swehtki Umurgas draudse.

Otredeem, 22. Julija, pee Umurgas basnizas fanabza laudis leeleeem bareem no wifahm pufehm; lai gan leetus lija, tad tomehr zefi bija pilni ar basnizas gabjeem. No naburgu draudsehm ziti bija jau pulstien 1/2208 no rihta isbraukufchi; jo wifas Walmeeras aprinka basnizas draudses bija ufaiznatas, schini deena us Walmeeras aprinka misiones-swehtkeem pee Umurgas basnizas fapulginatees. Basniza ar froneem toti patihkami bija pufchota; kad eegahja, tad no krona luktura swetfchu spihdums mirdseja preti. Wifa ruhme ar zilwekeem bija ka bahstin peebahsta. Wehl ahra daudseem bija jastahw. Basnizas preefcha no draudses pehrmindereem wareja dabuht dfeefmu lapinas, kuras lasot, manim nahza prahta tas Dahwida dfeefmu wahrdas: „Dsedait tam Kungam jaunus dfeefmu“; jo us fchewm swehtkeem Straupes mahzitajs no muhsu garigeem dfeefmineeem dfeefmas bija sadabujis, ko draudses wehl nepafina.

Behz draudses dfeefmas firmais Matifchu mahzitajs Moltrecht draudsi apweiginaja ar ihfeem Deewa wahrdem; liturgiju tureja jaunais Diklu mahzitajs Tromholds Treu. Syrediki pahp paganu misiones darbu tureja Keel-Salazes mahzitajs Schlaun pahp Dahw. dl. 121. 1. — 4. Wifch klauftitajus gara aifweda us daschadeem Itraela semes kalneem, kur paganu elkeem kalpodami, meera nebija atradufchi. Tad aifweda us teem kalneem, no kurenas mums palihdfiba nahf pret wifewm grehkeem, — no Sinai kalna fahkot un ar Gulgatas un debefu braufchanas kalneem beidsot. Mehs efam glahhti us teem pestichanas kalneem; tas Itraela fargas, kas nefnaufeh, tas grib, lai ari mehs nefnaufeh, bet nahkam palihga teem paganeem, kas, nofihdeufchi no taifnibas zeta, nahwes eeelija maldahs. Behz tam Rubenes mahzitajs Sengbufchis fpreidloja pahp Juhdu misiones darbu, runadams pahp Jahu. ew. 4, 21. — 22., un rahdidams: 1) ka fchis darbs jastrahda ne ween teem, kam patihf, bet wifewm mahzekeem, jo tas kungas to ir pawehlejis; 2) ka fchis darbs jastrahda no mihlefbibas, jo fchi kanta, no kuras muhsu Pestitajs zehlees, dshwo eefch leelahm behdabm un grehkeem, un 3) ka tas efot pateizibas darbs, ar ko fchai tautai pateizahs, ka wina mums glabajufi Deewa wahrdus, ar ko ta kristiga draudse to tautu grib zeeniht, no kuras tas Pestitajs ir nahjis. Tahfal runatajs aifrahdija us to, ka fchis darbs naw jastrahda ta, ka weena kristita fawada Juhdu draudse buhtu jafalafa, bet ka Juhdus til ar Deewa wahrdem un sakramenteem buhs atgreest un peewest pee tahs pafchas kristigas draudses, kas Widfeme tagad jau ir.

Behz kahda atpufchanahs brijtina wif swehtku beedri fapulzejahs ahypus basnizas muhrem, jo laiks bija noskaidrojees un faulite jauki spihdeja. Tad Straupes mahzitajs Kiglers, kas preefch Walmeeras aprinka ir ezejts par misiones sinu deweju, runaja pahp misiones darbu eefch Widus-Mrifas pee Wagandu tautas un winas nomirufcha kchnina, rahdidams, zil leelas negantibas tur walda, bet ari zil leelu fpehku tee praftee Deewa wahrdi un Kristus leezineeku

afinis tur rahda. Buhtu wehlejams, ka Latweefchu waloda wairaf tahdu sinu taptu islaifis, jo ar tahm lapinahm: „Zee laudis, kas tumfiba ftaiga“, „Dahwidus un Goliats“, lai gan tahs jauki lasht, mums lastitajeem wehl nemas nepeeteel. Ar Umurgas mahzitaja Girfchheudta un Umbafchu mahzitaja Girgenfohna gala wahrdem fchos jaukos swehtkus ap pulstien Aem pehzpusdeena beidsa. Ar pateizibu japeemin, ka Umurgas draudses skolotajs Wiklums fchos swehtkus bija pufchlojis ar jautahm dfeedafchanahm, jo ar fawu jautko kori un ar fawu wifpreefchu kori wifch dfeedaja 5 waj 6 dfeefmas. — Zil par tahm dfeefmu lapinahm un zil ar dahwanu lasifchahu bija eenahjis, rakfitafts nefina; jo wiram bija jabrawu projam, kad ta nauda wehl nebija flaitita. Tomehr jadoma, ka mafaf par 40 rubkeem nebuhs.

Diwas wehtales no muhsu misionara Eifchena Matteja.

(Weigums.)

II.

Usturos tagad muhsu misiones lauka seemela-wakara pufe, Zer-kadas pilfehthas tuwuma. Daudf man buhtu ko stahstih, — nefinu, kur eefahlt. Kad fchis pufes augstos, kalnainos apgabalus pirmo reift reds, tad deewsgan newar isbrihnitees pahp Deewa radibas jautumu un grefnumu. Ne fapni to nebiju zerejis, Nih-Judija tahdus dabas jautkumus atraf. Wakar pa kalneem un lejahm pastaigadamees, pehdigi ufahpu us toti stahwu un augftu flints kalnu. Zefch gan bija fchours un grehts, — sweedri ween nopileja no peetes. Bet kalna gala nonahlfcham, drihs wif zeta grehtumi bija aismirfti, un ar difli aifgrahbtu fiedi ilgi paliku tur augfcha stahwot. Zil ne-ismehrojami tahku fche wareja aplahet flaititees! Zil dihwaini, milfigi flints kalni pazehlahs wisapfahret tahka rinki, — weetahm glufchi plifti, weetahm ar kupleem mefchewm befti apaugufchi! Ziti pareifti, ka fchos kalnus te nofauz par „kchninu kalneem“.

Kalnu eedfchwotaji ir femkopji un lopu audsetaji. Ap pafcheem Seemas-swehtkeem fche eewehroju patlaban usdihgufchus, jauki fapulojufchus meefchu thrumus. Nihstahs dshntenes lauki un druwas man eenahza prahta, kur tahdi pafchi meefchi aug. — tikai zita gada laika. Schejenes kalnu eedfchwotaji turahs toti atfewifchki, un nekahda finā nejahzahs ar swehcheem; tikai weens weenigs kristigu tizibu ir peenehmis. Muhsu mafa Lutera draudfite fche pafahw no eenahzejeem, kuras kahds misionars jau senaf no klajumeem ir pahpzehtis us fchejieni. Wini dshwo draudfigi kopā kahda glihta un itin labi apkopta zeema. Ehtas wifas wineem ir muhretas, proti pafchu muhretas. Tahpat ari fawu flaitfo basnizinu, kas ahypus zeema no kahda pafalnina us leiju flatahs, wini pafchi ir uzehlufchi. Wifa zeema neweena pagana wairas ne-atradifi. Kad rihstos un wakaros pa eelahm ftaiga, tad no iftahu eefchahs fpehzigu garigu dfeefmu dfeedafchahu difrd atfkanot. Iklats nama tehws ar mahjas kaudihm fche mehdf ik deenas kahrtigi fawus rihta- un wakara pahtarus notureht.

Swehtdeenās basnizas swans no kalnina noflan leija, fapulginateo draudsi us deewakalposchahu fapauldam. Mifionara firds pildahs ar fawadu preeku un pateizibu, kad fche ne-iffkaitamu paganu

tautu widu tahdu mafu, kristigu draudfite reds, kas eefch ishtenas tizibas tam dshwam Deewam un Wina weenpreefchmufcham behlam Jefum Kristum kalpo un to teiz ar fawahm flawas un pateizibas dfeefmahm.

Ar preeku man jastahsta, ka tagad ar grehtu Tamuku walodu jau til tahku efmu eepafinees, ka swehtdeenās jau patf waru liturgiju nodfeedah un, ewangelijumu un lefzionu preefcha lasot, draudfsei jau kahdas druflas no tahs swehtahs debefu maifites pahneegi. Pirmo reift man pee tam wezee Romeefchu kara wadoni eenahza prahta, kas fenlaifds, pret wezajahm Wahzu mefchonu tautahm kara fahwedami, fawus faldatus tuhlt wis wehl ne-eeeweda lautina, bet tos papreefch kahdu laizinu no apzeetinata lehgeera walneem peecadinaja pee swehcho mefchonu ifskatas. Tikai ta ween wini wehlafi fawus faldatus drofchi wareja eenaidneeeem wefti preti un tos isbrihnifchana uswareht. Tahpat ari es papreefch tikai pamafam peecadinajos pee swehchahs walodas grehtajahm flanahm, zeredams, o laiku to pilnigi ismahzitees. Tad jo drofchati to kazu warefchu wihnem pret wella walftibu un paganu tumfibu. No agratajeem laikeem, kur wehl Kreewija dshwoju, it labi wehl atminos, zil ne-iffkaitiga un fthwa daschu reis ahfsemneekam ir swehchahs walodas ifruwifchana. Tandehf latru reift preezajos, kad ziti manim apleezina, ka mana Tamuku walodas ifruwifchana tagad jau efot deewsgan gahfcha un faprotama.

Ziti jauki muhsu Seemas-swehtku wakara noswehtifchana ifdewahs fche muhsu kalnos. Draudfes lozekli bef pamudinafchanahs pafchi no fewis basnizu itin jauki bija ispufchlojufchi. Wits ab-tara un pee feenahm bihbeles pefchinas, ka par peem: „Guds Deewam augftiba“. Jahna 3, 16., un zitas bija lafamas. Wofstabi no raiba papihra bija igreesti un logu rahmji wisapfahret ar flaititeem pufu wainageem un papardu pufchkeem igrefnoti. Te atkal swifchneekam bija jabrihnahs un japreezajahs pahp Indijas puku dihwaino kraufchnumu. Us swehto wakaru draudse basnizai kahdu dahrgu peekaramo lampu bija fchinkojufchi. Behz notureteem Deema wahrdem wif draudses behni un jaunekli us misiones namu bija luhgti. Gara rinda wini dfeedadami eenahza eefcha, — papreefchu mafinee, lihds 3 gadu wezee behni, tad leelafee behni, un wisaphe-digi jaunekli un jaunekles. Eglite jau bija eedefinata, un fpiigokodamahm azihm wini fahweja ap gahfcho koku. Ta bija pirmo reifa, ka wini tahdu brijnumu dabuja redseht. Es patf wehl Deewam fchehl maf wareju ar wineem eelafitees waloda, — bet skolotajis notureja ar wineem farunu pahp Pestitaja peedfimschahu Betlemes lopu kuhiti, un behni atbildesa deewsgan gahfchi un mudigi. Tad behrneem tika atkauts, no tahm mantahm un faldumeem kaut ko noemnt, kas pee eglites bija peefahrti. Gefahlumā wini gan if-turejahs bailigi, jo ta leeta bija wehl swehcha, — bet drihs tee palika drofchati. Pa ftopahm atkal Seemas-swehtku dfeefmas un garigi Tamuku tautas mel dini tika flandinati. Schis pirmahs jautafs Seemas-swehtku wakara, ko Nih-Judija peedfchwotaji, wehl ilgi man paliks peemina. Behz Behrturburgas swehtd. lapas S. A.

Semkopiba un fainneeziba.*)

Kahds labums nahf plaujaj zaur fehflu.

Ja kahda stahda fehklas graudus tuwaki aplufko, it ihpafchi ar paleelinafchanahs glahfi, tad atron, ka graudi naw nemas weens otram lihdsigi, bet tee zaur formu, leelumu un fmagumu weens no otra isfchirahs.

Sehklas grauda, kas otrteel leels un fmage par kahdu zitu, ir jau ari dihgilis leelaks un pilnigati attihstitees, un wifch fatura dubultā mehra tahs weelas, kuras ka pirmahs ufurs der dihgifchana attihstifchanahs finā.

Tas wifis naw bef leela fwara preefch jaunā stahda fpehzigahs augfchanahs un isdoschanahs, un war peenemt, ka fehklas brangums pahreet us wifahm dakahm fahdam, kas no winas aug, un ka leelafais fpehks pirmaja jaunibas laika ir no fwara preefch wehlfafas attihstifchanahs, lihds pat plaujchana.

Stahds, kas jau pee dihgifchanahs un tuhlti pehz tam pirmaja muhscha wegumā wahja wifse attihstahs, wehlfak, pat pee labakeem apstahfkeem, nenahfs pee pilna fpehka, un tandehf ari ne-atnefhs nekahda laba eenehnuma.

Tandehf femkopim, fehklas labibu iswehlot, tas ar ihpafchu wehribu jadara, jo lehtahs labibas zenas fpeefch atraf wifadus lih-dfeelns, zaur fureem eemantotu leelaku plahwumu. Bet wehl arweenu daudf femkopju isfehji par mas labas fehklas, wifu wairaf leelus un maus graudus jautkus; tikai mafai datai femkopju ir laba mafchina, kos atfchir labos graudus no flitajeem. Ja, daschs labs femkopis wehl nemas netiz atmafai, kas zelahs zaur fcho puhliu, — us fchis apstahflis tad ari ir, tandehf daudf femkopju newar apnemtees, atfajitees no wezahs ceraschahs un peenemt tahdu apstahdafchanahs wifsi, kas gan prafa druflu wairaf darba, bet ari atmet leelaku pelnu.

Sehklas labiba ir laba, ja winai fchahdas ihpafchibas:

- 1) Leeli un pilnigi graudi;
- 2) fmagi graudi;
- 3) kad wineem gahfcha ifskata, un tee spihd, un
- 4) ja wini ir tihri no nesahlu fehflahm.

Kahda daschadiba fchinis fchetras labibas ihpafchibas ronama, to jau ikweens tirgu war eewehrot, un ari is zenahm pahft, ko tirgotajs famakfa par labu, widuweju un neezigu prezii.

Sehklas labibu iswehlot, femkopim it ihpafchi ja-eewehro abas pirmahs punktēs, graudu leelums un fmagums, — protams, ka ari

jaluhto us to, waj tee flaidri no nesahlu fehflahm. Ar graudu leeluma un fmaguma mafinaschanahs ari plaujās wehrtiba mafinahs, tiklab graudu, ka falmu finā. Noteel pehz weza dabas likuma; leeli wezaki, leeli behni; masi wezaki, masi behni!

Newar fagaibihf no mafem fehklas graudeem weenā puhra-weeta tikpat bogatu plauju, ka no leeleem, pilnigi attihstijufcheem graudeem. To leelaku flaitu fehklas graudu weenā puhra-weeta isfehjam, jo wairaf apwehfojam ruhmi ikweena stahda augfchana; bet lihds ar to ari wina ufuru un attihstifchanahs. Ja par peem. weenā kwadrat-pehda semes wairaf ufura ne-atrodahs, nekā preefch 10 stahdeem, lai tee fpehzigi waretu augt, tad tahs pafchahs labibas 20 stahdi fchini ruhme tikai pus til daudf warehs attihstitees. Lapu flaitā, fteebtu leelumā, brangumā un graudu flaitā wahrpās — buhs ftopiba manama, jo diwi stahdi, kad tee pa tuwu kopā, weens otram fshahdehs.

Zil tas pateefiba, to jau ik gada flaidri un gahfchi apleezina plaujās panahfumi. Tandehf toti maldahs, ja beeft fehji. Kah-dahs, ka daschs femkopis grib zaur beesu fehflahm pahrlabot wainu, ko darija nepeeteelofcha semes apstahdafchana, mehflafchana, waj zaur to, ka nehma wahju fehflu. Bet ta ir leela maldifchanahs, kas atnefs daudf fshahdes. Weesa fehja eefahlumā gan fimufata ifskatahs, nekā reta; bet ja fehja eefahf peenemtees, augt, tad winas kofchums jo wairaf pafuhd, jo beeft fshahwofchi stahdi aug us augfchu ar teeweem fteebreem un atfneeds tikai nepilnigu attihstibu.

Nonehriā, finamā gabalā, 100 mafu graudu weeta, femkopim wajajaga isfeh 1/3 daku mafaf no leeleem, labi attihstijufchajem feh-flas graudeem. Wifch tad ne ween taupihis fehflu, bet ari isaufinahs fpehzigus stahdus, pahrlabos fawu labibu, un pa-augftinahs kop'eemahfchanahs, pee graudeem un pee falneem; jo tas naw nolcedams, ka dihgilis, un wehlfak ari jaunee stahdi, no fpehzigeem, leeleem un labem fehklas graudeem wifewm flitajeem laika un semes eepai-deem war labaki fshahweht preti.

Meta fehflahna weizina fteebtu garumu un refnumu, un wahrpas un graudu leelumu, — bet pagarina augfchana un nowilzina eenahfchanahs. Weesa fehflahna weizina gatawibu, — bet dara, ka stahdi ir mafaki un mafaf eenefgati.

Tahdu preefchrafstu naw, kas noteiftu, zil fehklas ja-isfehji us puhra-weetas; femkopim wajajaga flaidri pahft fawas semes ihpafchibas un fpehku, un luhfojotees us fehklas ftripumu, praft atraf ishteno mehru, ne par beeft, ne par reti feht, — bet arweenu un pee ifweenas labibas gahdahf par labako fehflu. Tas jo wajjadfhs tam-deht, ka wifas muhsu daschadas labibas fortes, kwefchi, rudfi, meefchi, ausas, firni un leshas, jau no wairaf gadeem labu daku no mehra faudejufchahs. Kweefcheem, ko grib pahrdot, wajjadsetu wehrt mafafais 130 mahrz., rudsem 120 mahrz., diwlanfchu meefcheem 115 mahrz., fehflanfchu meefcheem 110 mahrz. un aufahm 75 lihds 80 mahrz.

Tirgotajs pehr wifu wairaf labibu pehz graudu fwara un ifskatas, un aimalfa par fmagu labibu daudf aufstafu zenu. To jau ikweens femkopis peedfchwot, kad tas wed fawu labibu us tirgu.

Bagahjufcha gadā atweda tirgu til weeglus rudfus, ka par teem tikai 1 rubl. 50 kap. mafkaja, kurpreti par fmageem rudsem dabuja 2 rubl. 50 kap. mehra. Un tahdu fawadibu zenu finā atrada ari pee zitahm labibahm, un atron ari wehl fchodeem.

Tam wajajaga pahrgroftees zitabi, un tas ari labofees, ja femkopis ruhpeees un gahdahs par teizamu, fmagu fehklas labibu. Tas ir weens no labafajeem lihdskeem, lai eedabutu ne ween labaku plauju, bet ari labakas un augftatas zenas.

Zautajumi un atbildes.

G. Igam eefch S.

1. Zautajums: Waj ir labi, kad weegla semē apartos mehflus ar rindu bluki peebufte?

Atbilde: Ja, — bet ne wifai weegls, apafch koka blutis fchai gadijumā ir til pat labi.

2. Zautajums: Kad nu weegla fmitls semē zaur peebuftefchahu stahdus glahji no fala un seemela mehja fshahdigajeem eepaideem, kad rah-dahs buht labi, femi peebufteht pehz rufju apwehfochans ar rindu bluki. Bet waj tad newajjadsetu baiditees, ka zaur rudena leetu seme war tapt flitafa, fagfuhdabi, un fshahdem zaur tam raftees lahdi flitumi?

Atbilde: Nē, — naw jabaidahs, ka weegla fmitls seme zaur ftritu leetu fagfuhdapees; ar mahla semi tas drihs tā noteel; tandehf rufju feh-juma peebuftefchana tahdās weetas war femei fshahdeht, un naw eewehlama. Bet finama leeta, ka ta seme, kas peebufketa ar gludeno bluti, fagfuhdabds drihsaf, nekā ta, kas peebufketa ar rindu bluki.

3. Zautajums: Ja nu 1. un 2. leeta katra preefch fewis ari buhtu laba, tad nu jajautā, waj ari abas war faweenot, un femi 2 reif ar rindu bluki peewelt?

Atbilde: Ja mehflu aparfchana ir ari kahrtafchana, kas weegla semē labi isdodahs, tad jau seme lihds fehflahnahs laikam buhs labi nogulejufees, un bluka pehz fehflahnas naw wairas wajjadfhs. Bet ja seme pehz mehflu aparfchanahs wehl reif teel arta, warbuht ihfi preefch fehflahnas, tad buhs peebuftefchana ar rindu bluki pehz apwehfochanahs arweenu laba. Sehklas graudam, lai labi dihgiti, wajajaga guleht zeeti semē. Tandehf pahrfkafahs, kad fehji jaun-artā semē. Ta pahrfkafahs ne ween pee seemas, bet ari pee mafas labibas. Saunā fehfla usdihgt arweenu ahtrati un kofchaki, ja seme pehz arfchanahs peeteelofchi nogulejufees. Daudf fshahdes tonahs labibas audfinafchana zaur par wehlu arfchana.

4. Zautajums: Ka isfchirahs lemefchu egefchahs un eefirpators fah-jehgas finā un bruhlefchana? Zeb waj pehdejais naw tas patf pirmahs darba rihfs?

Atbilde: Lemefchu egefchahm ir pee tapahm lemefchi, lihdsigi jofu kahjahm, kurpreti eefirpatoram tapas ir fpijas un wairaf leektas. Eefirpatorahf nosihme israut. Ta tad eefirpators ir israhweje, un der preefch ne-fahlu, it ihpafchi wahpawtu israufchanahs; turpreti lemefchu egefchahs ir derig-gas un leetajamas pee fehklas apwehfochanahs. Wehs tandehf turam lemefchu egefchahs, ja winas war noslehtet, teel felti waj difli, par derigato darba rihftu. Us taifchanahs wifsi jeb formu, waj ta trijstahaina waj ischetrstah-aina, jaleel mafaf fwara pee fchewm femtopibas darba rihfeem. — S.